

Colorări în grafuri

Colorări ale grafurilor

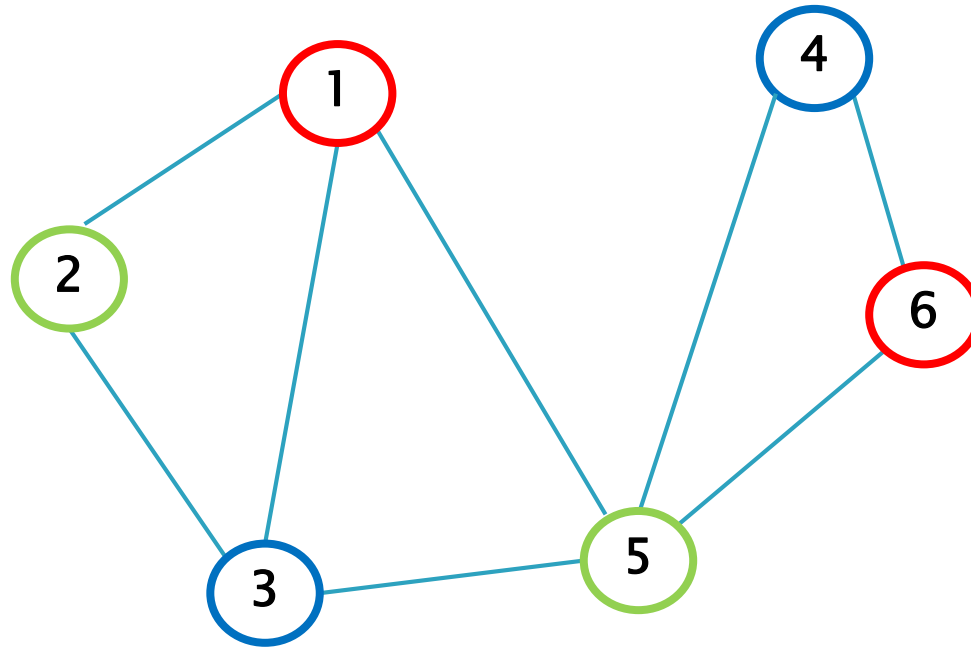
- ▶ $G = (V, E)$ graf neorientat
  - $c : V \rightarrow \{1, 2, \dots, p\}$ s.n. p-colorare a lui G
  - $c : V \rightarrow \{1, 2, \dots, p\}$ cu $c(x) \neq c(y) \ \forall xy \in E$ s.n. p-colorare proprie a lui G
  - G s.n. p-colorabil dacă admite o p-colorare proprie

Colorări ale grafurilor

- ▶ $G = (V, E)$ graf neorientat
  - Valoarea p minimă pentru care G este p -colorabil se numește numărul cromatic al lui G (notată $\chi(G)$)
  - Dacă G nu este conex

$$\chi(G) = \max\{\chi(H) \mid H \text{ componentă conexă în } G\}$$

Colorări ale grafurilor

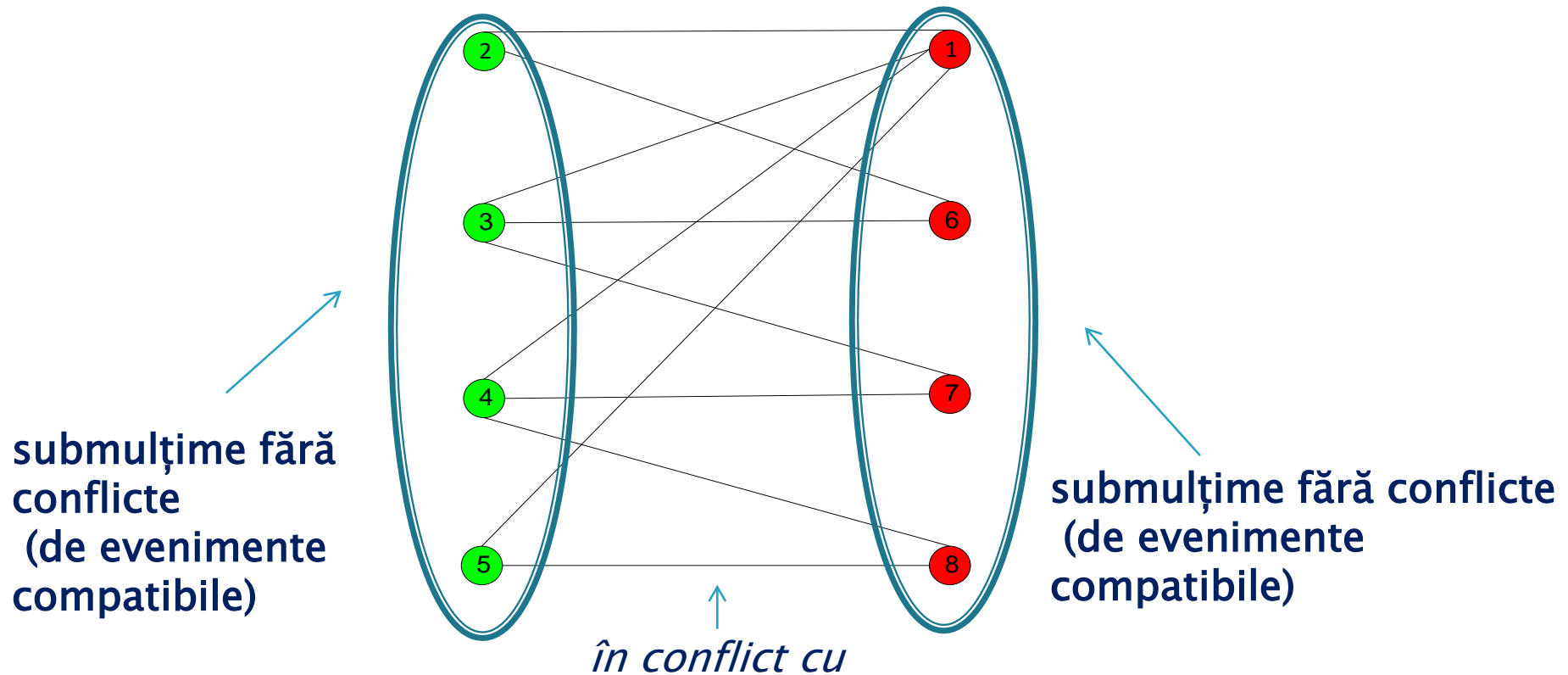

3-colorabil, dar nu și 2-colorabil (!)

=> are numărul cromatic 3

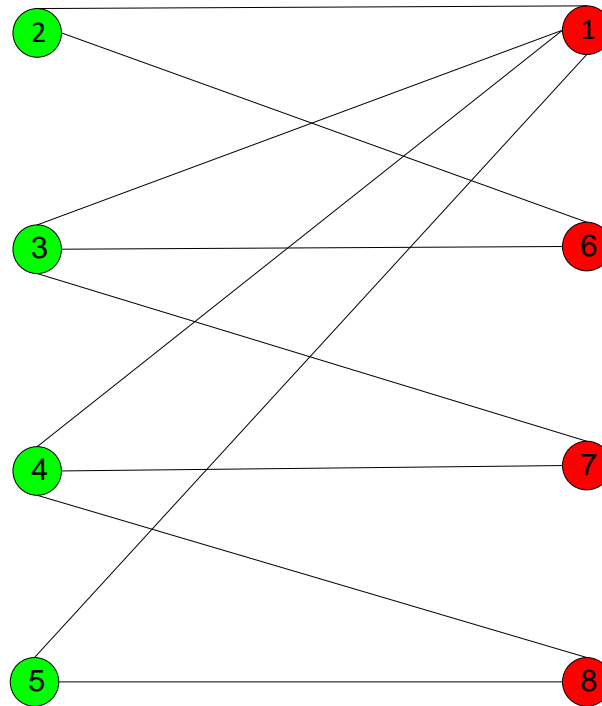
Aplicații p-colorări

Graf de conflicte (exemplu substanțe care interacționează, activități incompatibile, relații în rețele sociale)

- Cuplaje, rețele...

Aplicații p-colorări

Profesori   *predau la*   Cursuri

Candidați   *depun CV la*   Joburi

Aplicații p –colorări

De câte săli este nevoie minim pentru programarea într-o zi a n conferințe cu intervale de desfășurare date?

Conf. 1: interval (1,4)

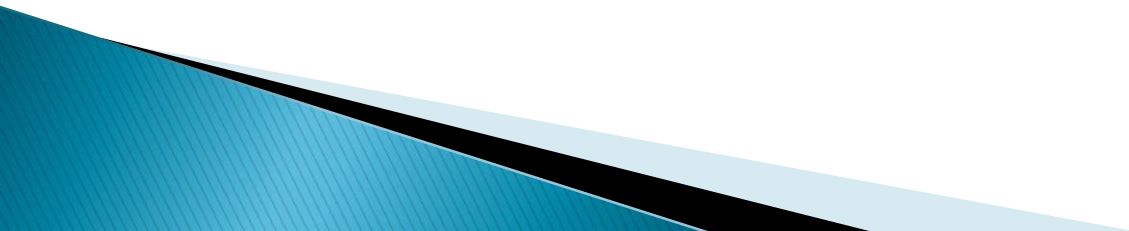
Conf. 2: interval (2,3)

Conf. 3: interval (2,5)

Conf. 4: interval (6,8)

Conf. 5: interval (3,8)

Conf. 6: interval (6,7)

Aplicații p-colorări

De câte săli este nevoie minim pentru programarea într-o zi a n conferințe cu intervale de desfășurare date?

Conf. 1: interval (1,4)

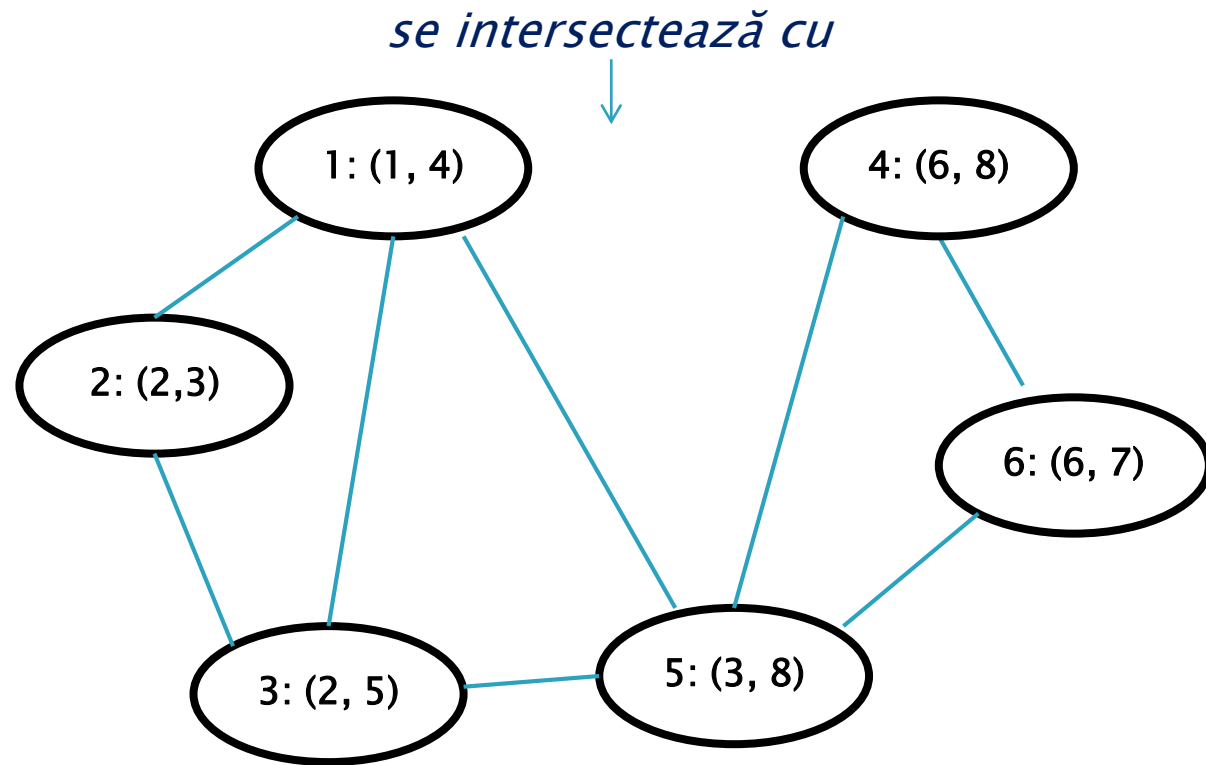
Conf. 2: interval (2,3)

Conf. 3: interval (2,5)

Conf. 4: interval (6,8)

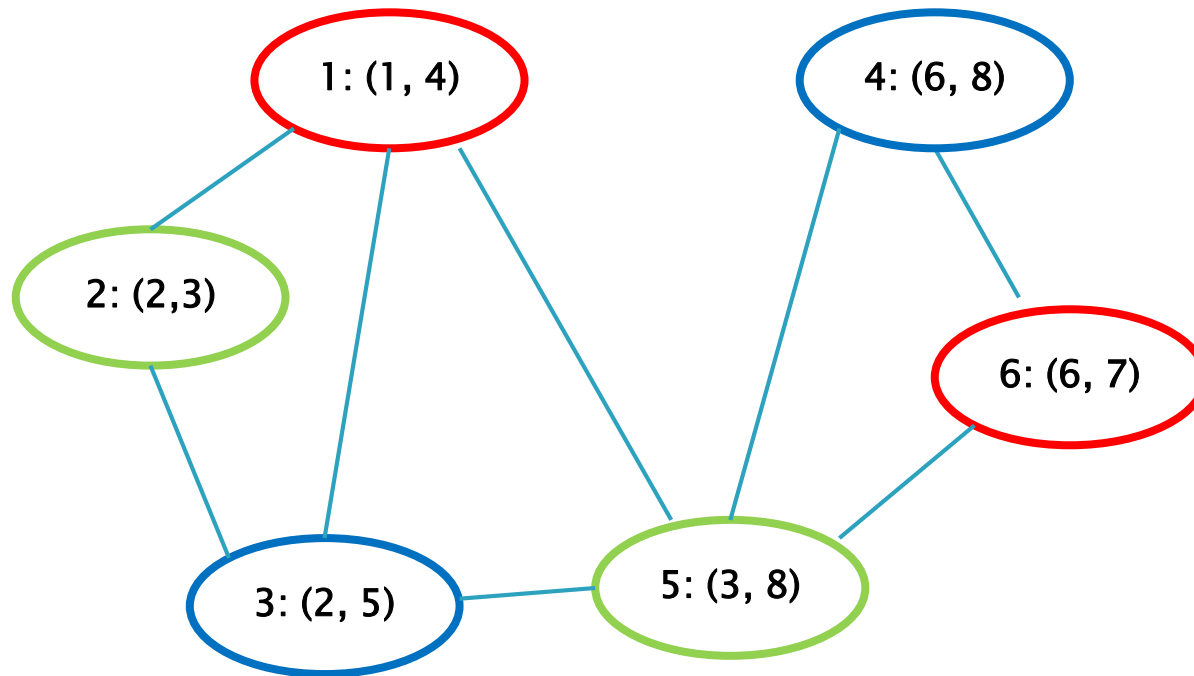
Conf. 5: interval (3,8)

Conf. 6: interval (6,7)

Graful intersecției intervalelor este 3-colorabil:

Sunt necesare minim 3 săli (corespunzătoare celor 3 culori):

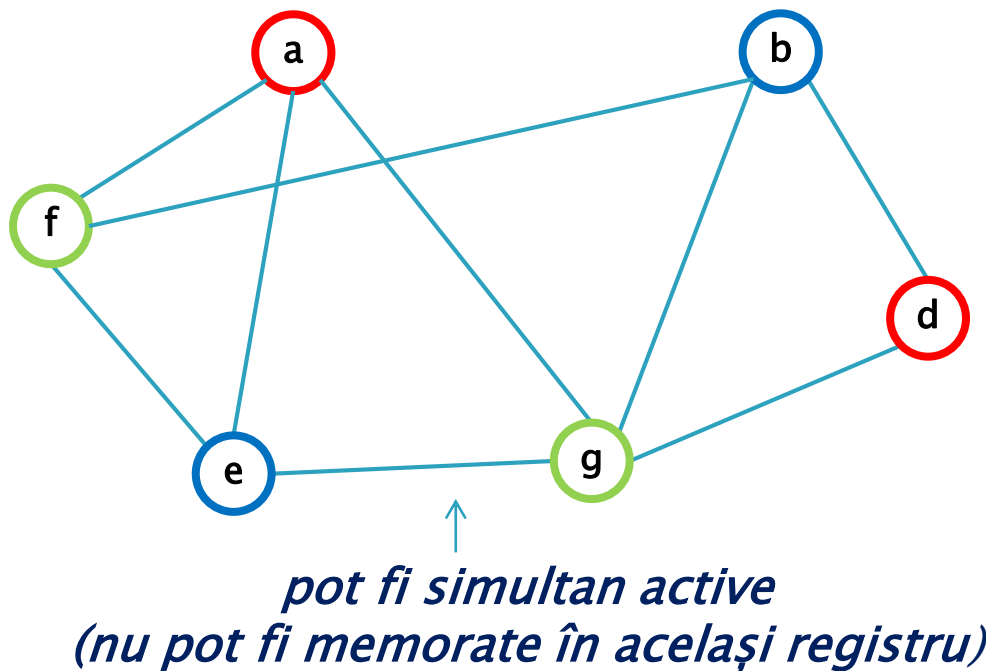
Sala 1: (1,4), (6,7)

Sala 2: (2,3), (3,8)

Sala 3: (2,5), (6,8)

Aplicații p-colorări

Alocare de regiștrii (Register allocation problem)

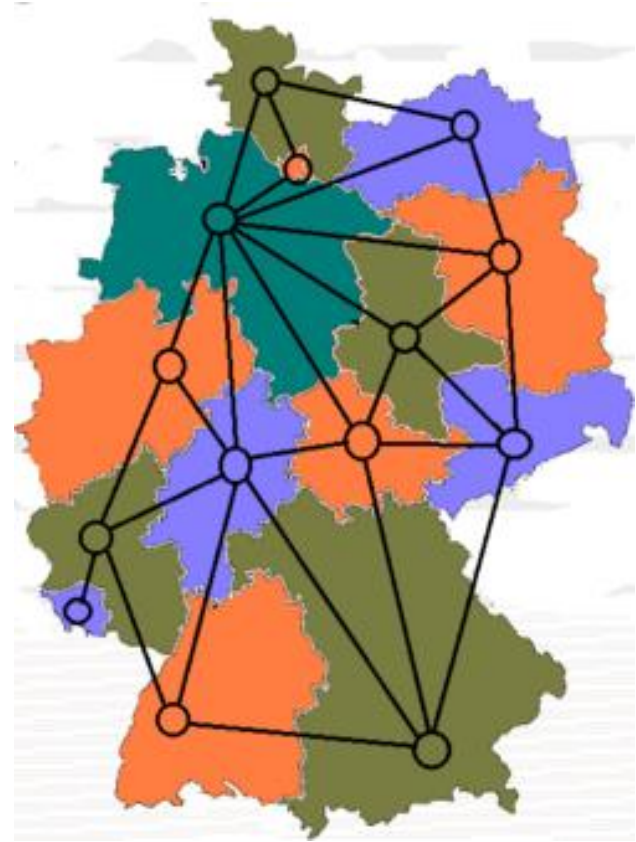
- Numărul de culori = numărul de regiștrii
- Vârfuri de aceeași culoare = pot fi memorate în același registru

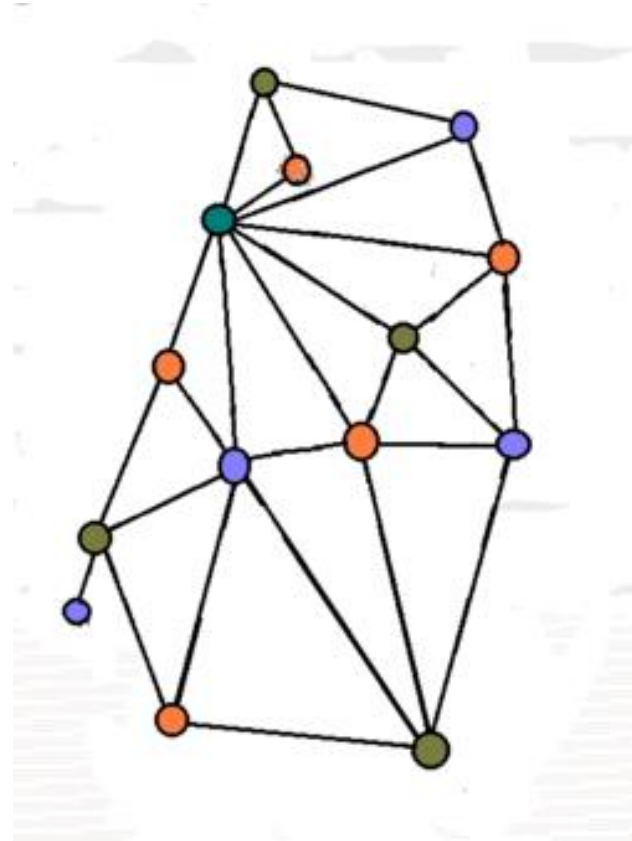
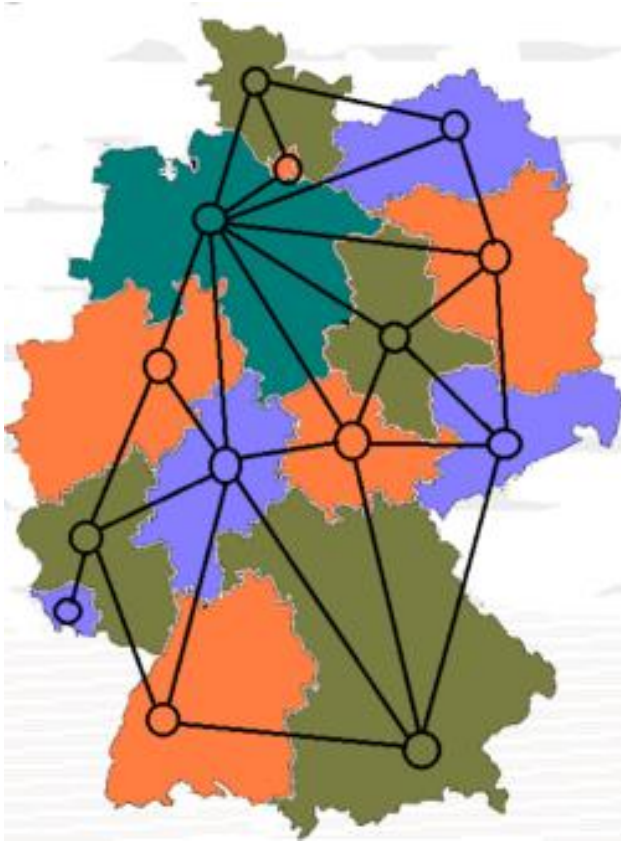
Aplicații p –colorări

► Problema colorării hărților

Se poate colora o hartă cu 4 culori astfel încât orice două țări, care au frontieră comună și care **nu se reduce la un punct**, să aibă culori diferite?

Colorări ale grafurilor

Computațional: Dat p , este G p -colorabil?

Care este p minim cu proprietatea că G este p -colorabil? =

Care este numărul cromatic al lui G ?

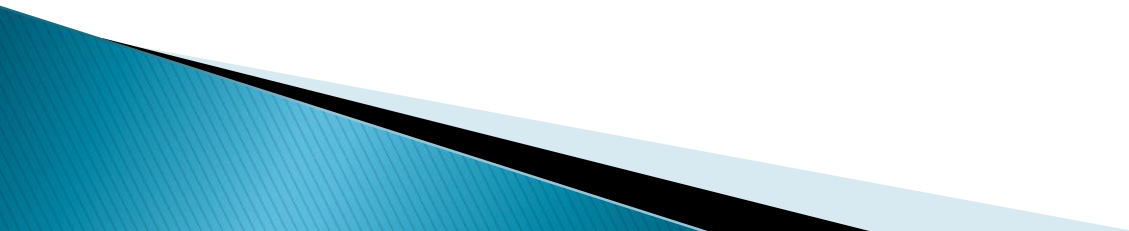
- ▶ Test graf 2-colorabil / graf bipartit – algoritm polinomial
- ▶ Test graf 3-colorabil – problemă NP-completă

Algoritmi polinomiali pentru colorarea cu 5 culori a unui graf planar

Colorări ale grafurilor

Subiecte tratate:

- Grafuri bipartite
- Colorări în grafuri planare
- Algoritmi de colorare de tip greedy (*neoptimali*)

Grafuri bipartite

Graf bipartit

Observații

► $G = (V, E)$ **bipartit** $\Leftrightarrow$

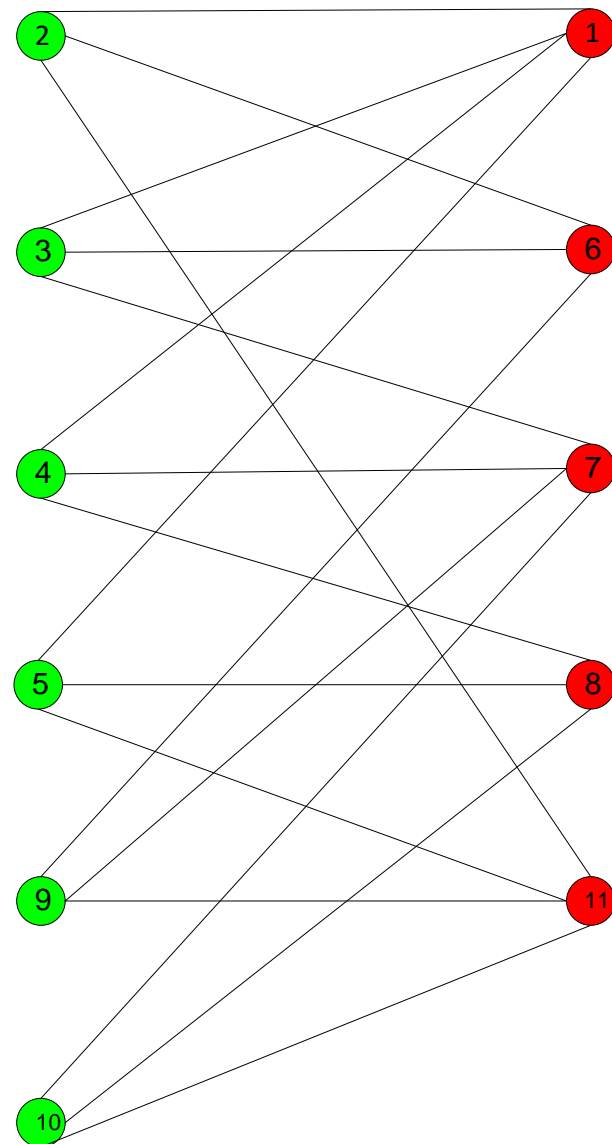
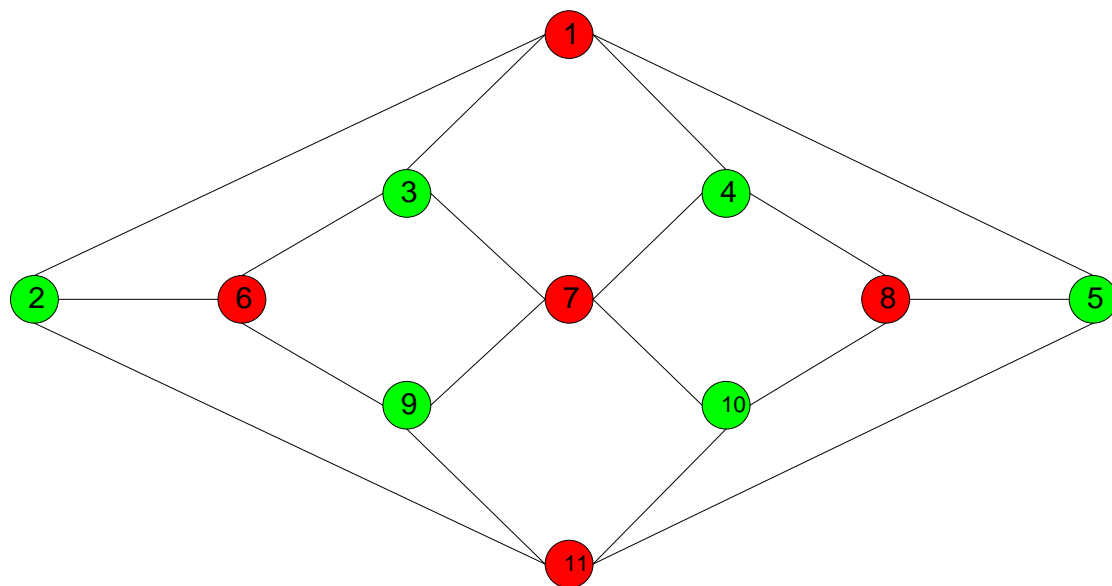
există o 2-colorare proprie a vârfurilor (**bicolorare**):

$$c : V \rightarrow \{1, 2\}$$

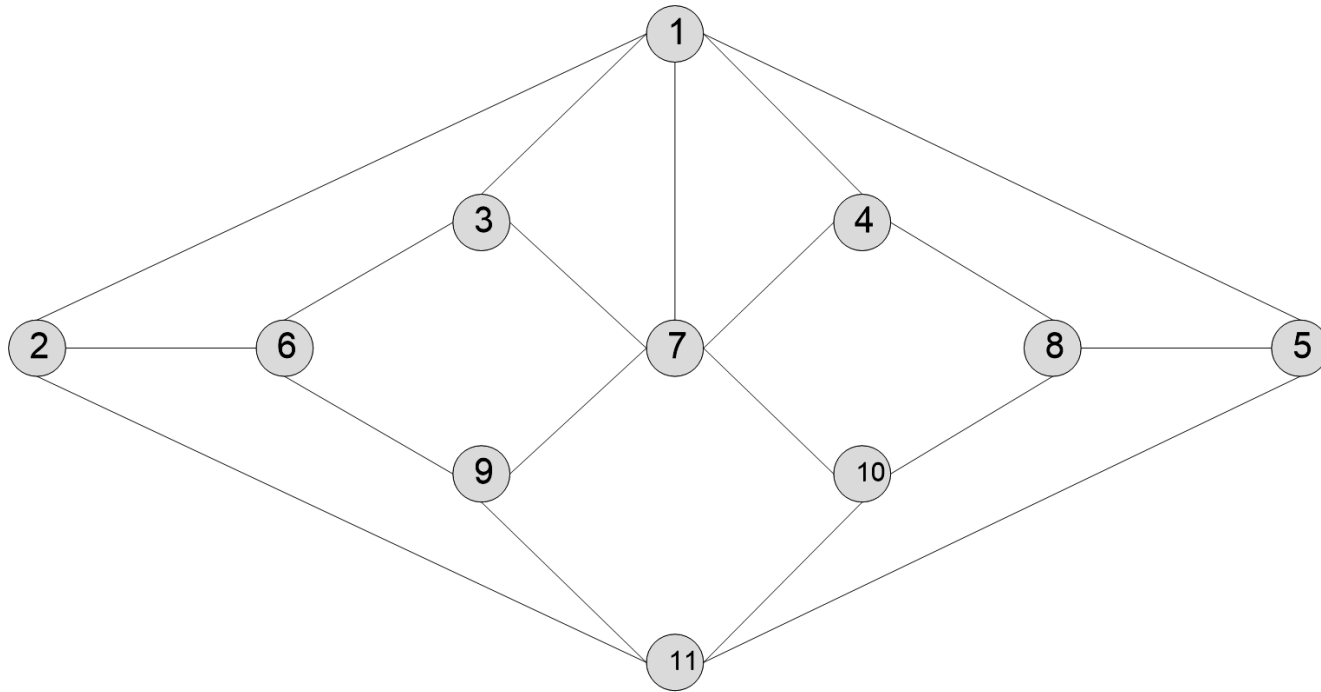
(i.e. astfel încât pentru orice muchie $e=xy \in E$ avem $c(x) \neq c(y)$)

► $G = (V, E)$ bipartit $\Rightarrow \chi(G) \leq 2$

Graf bipartit

Graf bipartit

nu este bipartit

Graf bipartit

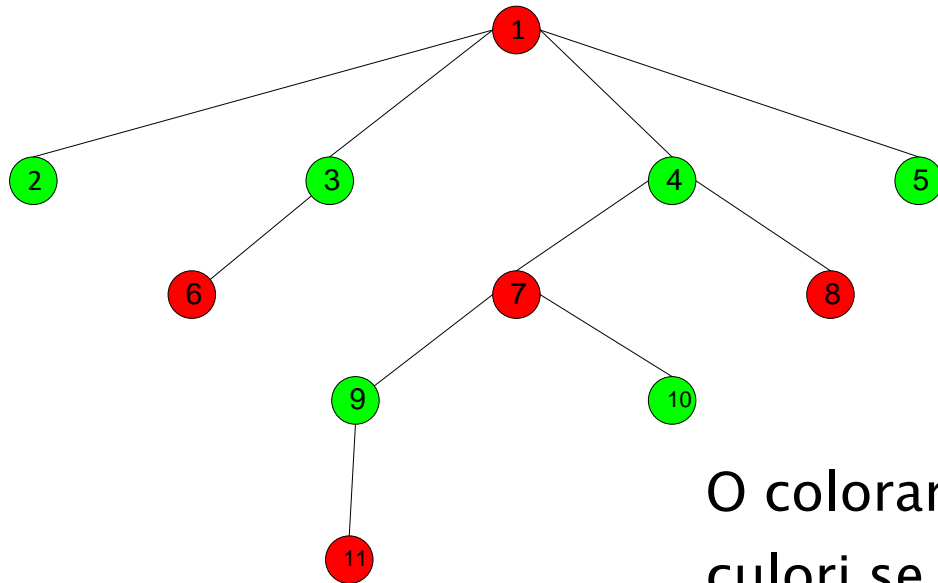
► Propoziție

Un arbore este graf bipartit

Graf bipartit

► Propoziție

Un arbore este graf bipartit

O colorare proprie a lui T cu cel mult 2 culori se poate obține astfel:

- fixăm o rădăcină
- colorăm vârfurile de pe niveluri pare cu 1 și pe cele de pe niveluri impare cu 2.

Graf bipartit

► Teorema König – Caracterizarea grafurilor bipartite

Fie $G = (V, E)$ un graf cu $n \geq 2$ vârfuri.

Avem

G este bipartit $\Leftrightarrow$ toate ciclurile elementare
din G sunt pare

Graf bipartit

▶ Teorema König – Caracterizarea grafurilor bipartite

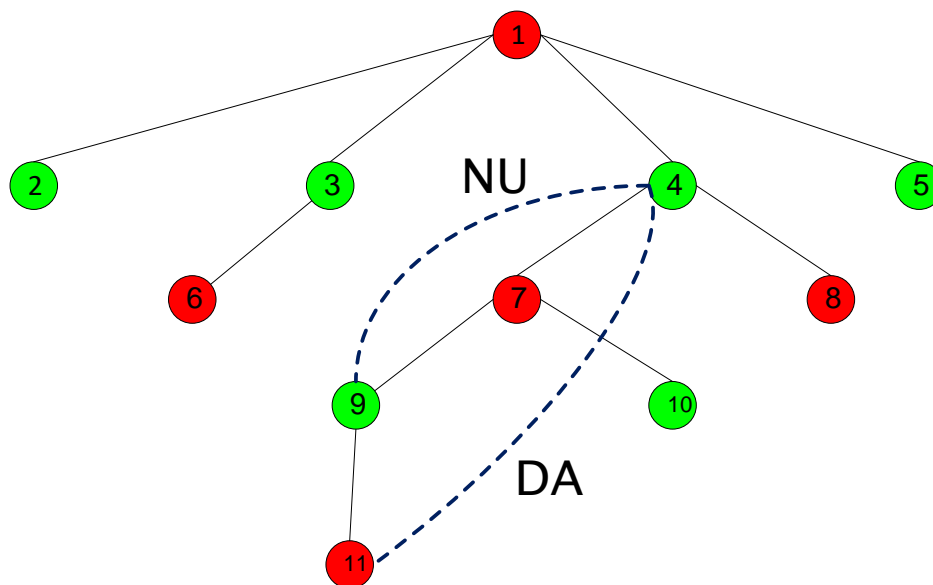
Demonstrație $\Rightarrow$ Evident, deoarece un ciclu impar nu poate fi colorat propriu cu două culori.

Graf bipartit

► Teorema König – Caracterizarea grafurilor bipartite

Demonstrație – $\Leftarrow$ Presupunem G conex.

Colorăm un arbore parțial T al său (de exp arborele DFS de rădăcină 1) ca în propoziția precedentă (alternativ pe niveluri). Orice altă muchie uv din graf are extremitățile colorate diferit deoarece

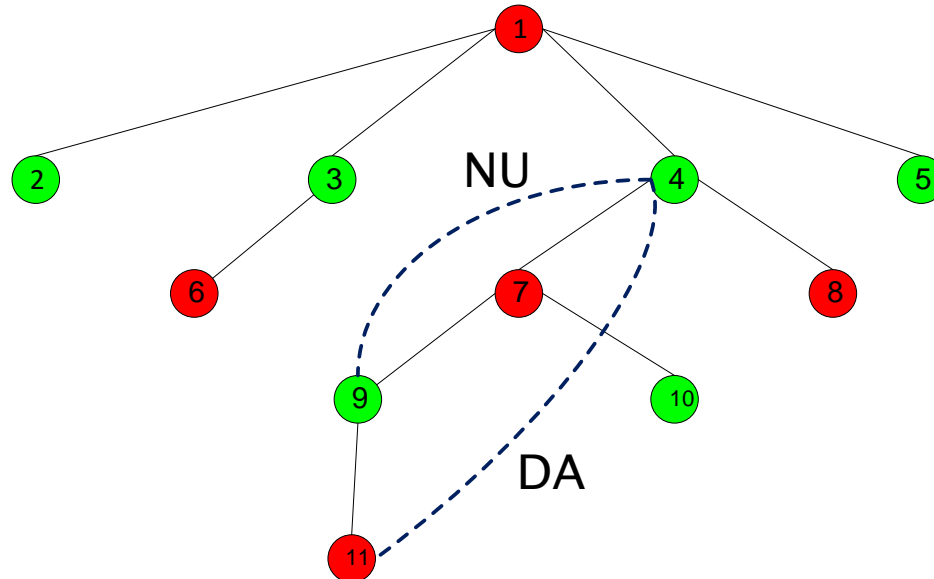

Graf bipartit

► Teorema König – Caracterizarea grafurilor bipartite

Demonstrație – $\Leftarrow$ Presupunem G conex.

Colorăm un arbore parțial T al său (de exp arborele DFS de rădăcină 1) ca în propoziția precedentă (alternativ pe niveluri). Orice altă muchie uv din graf are extremitățile colorate diferit deoarece formează un ciclu elementar cu lanțul de la u la v din arbore și acest ciclu are lungime pară, deci u și v se află pe niveluri de paritate diferită în T

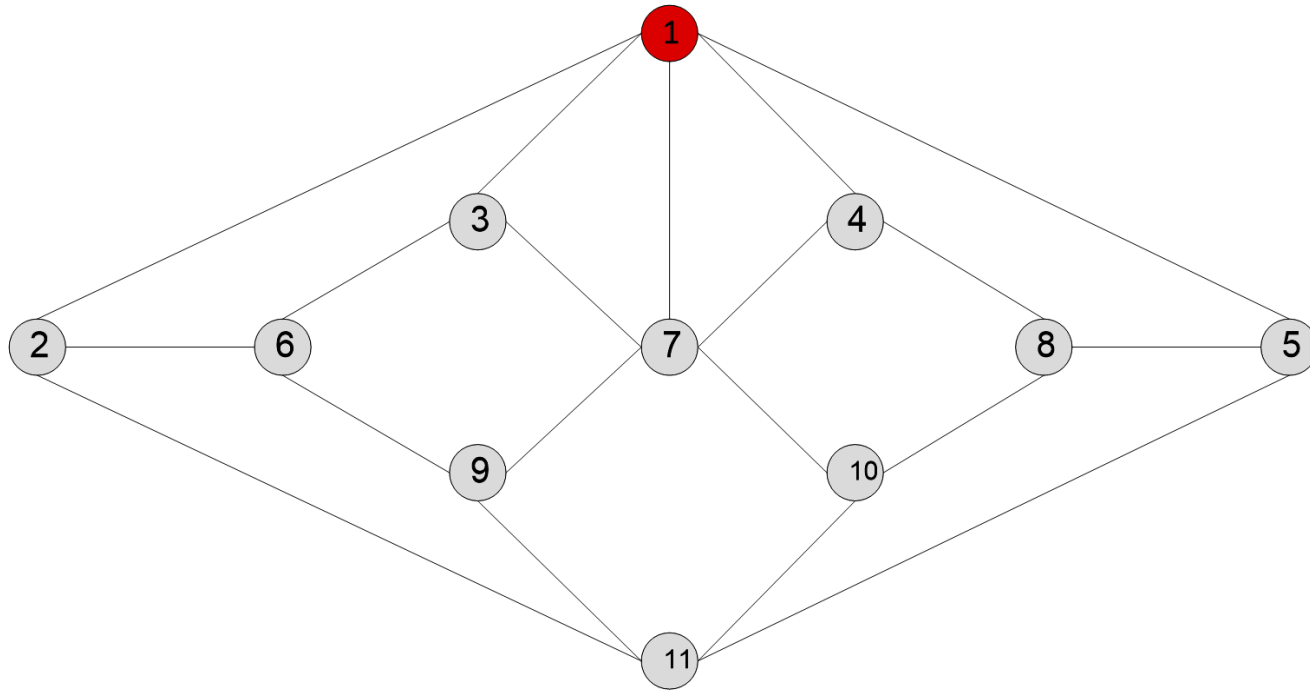

Graf bipartit

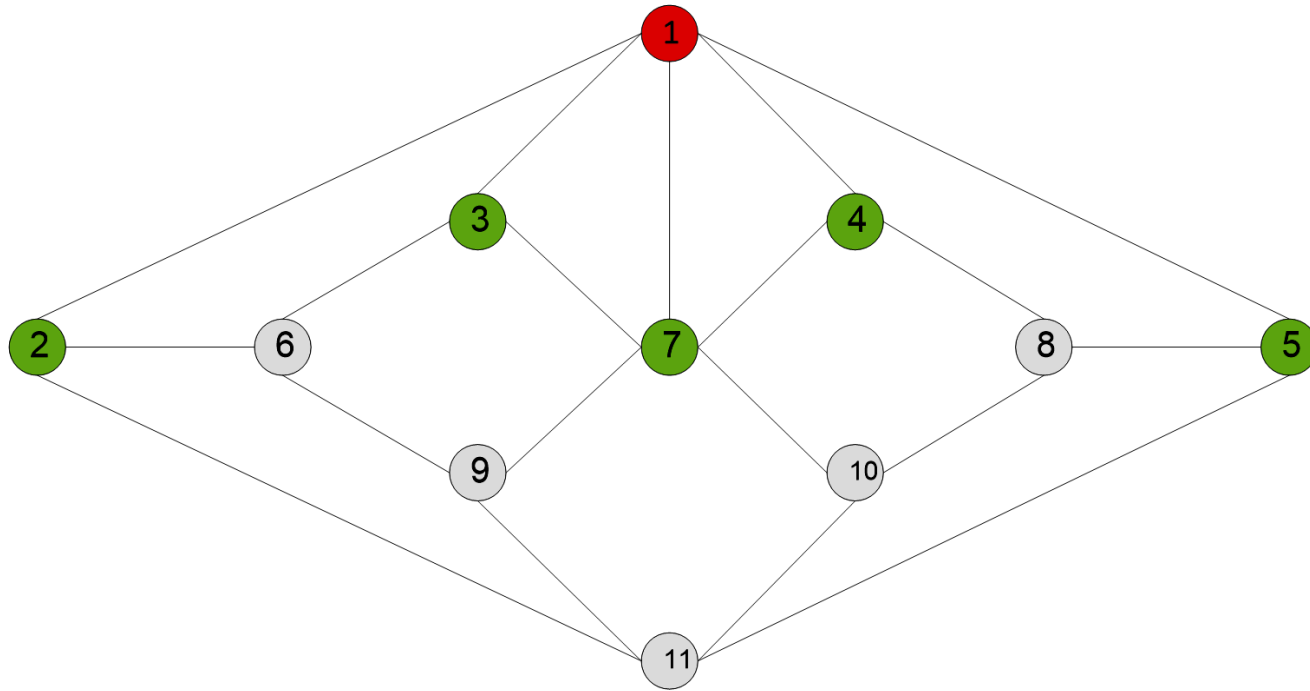
- ▶ **Teorema König $\Rightarrow$ Algoritm pentru a testa dacă un graf conex este bipartit**
  - Colorăm cu (cel mult) 2 culori un arbore parțial al său printr-o parcurgere (**colorăm orice vecin j nevizitat al vârfului curent i cu culoarea diferită de cea a lui i**)
  - Testăm dacă celelalte muchii – de la i la vecini j deja vizitați (colorați) au extremitățile i și j colorate diferit

Dacă graful nu este conex, testăm fiecare componentă conexă

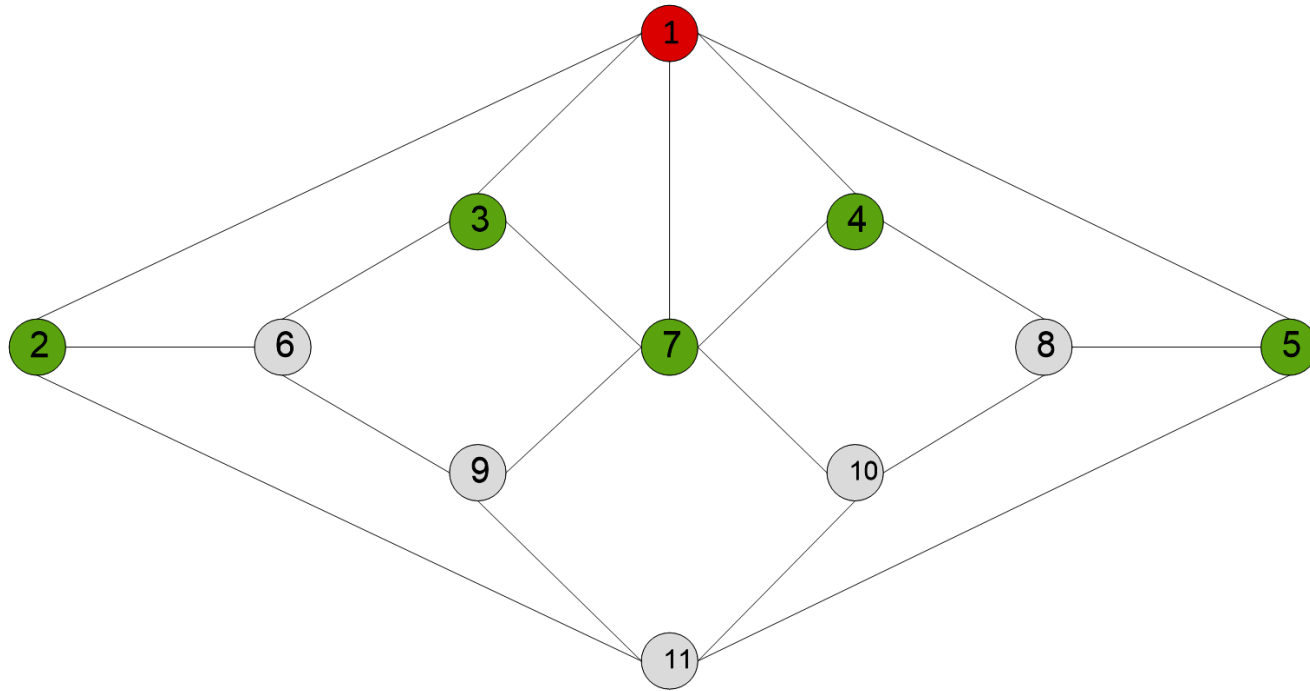
Exemplu test bipartit BF

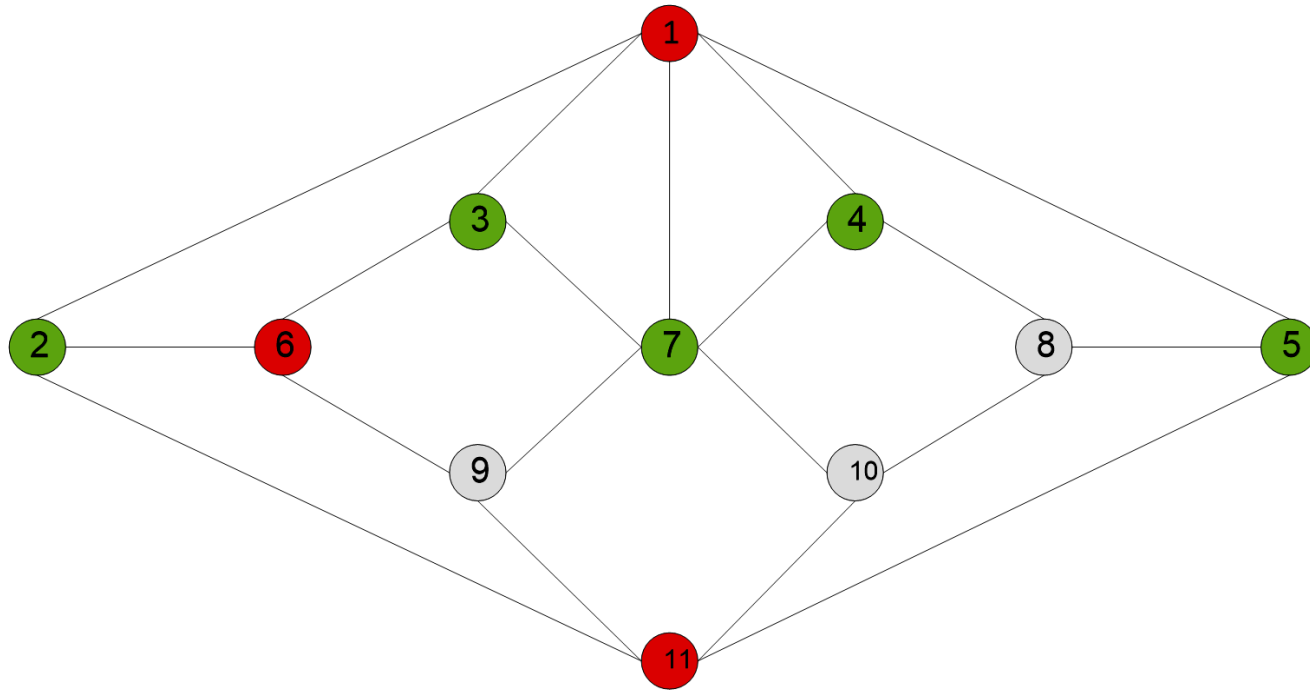
Exemplu test bipartit BF

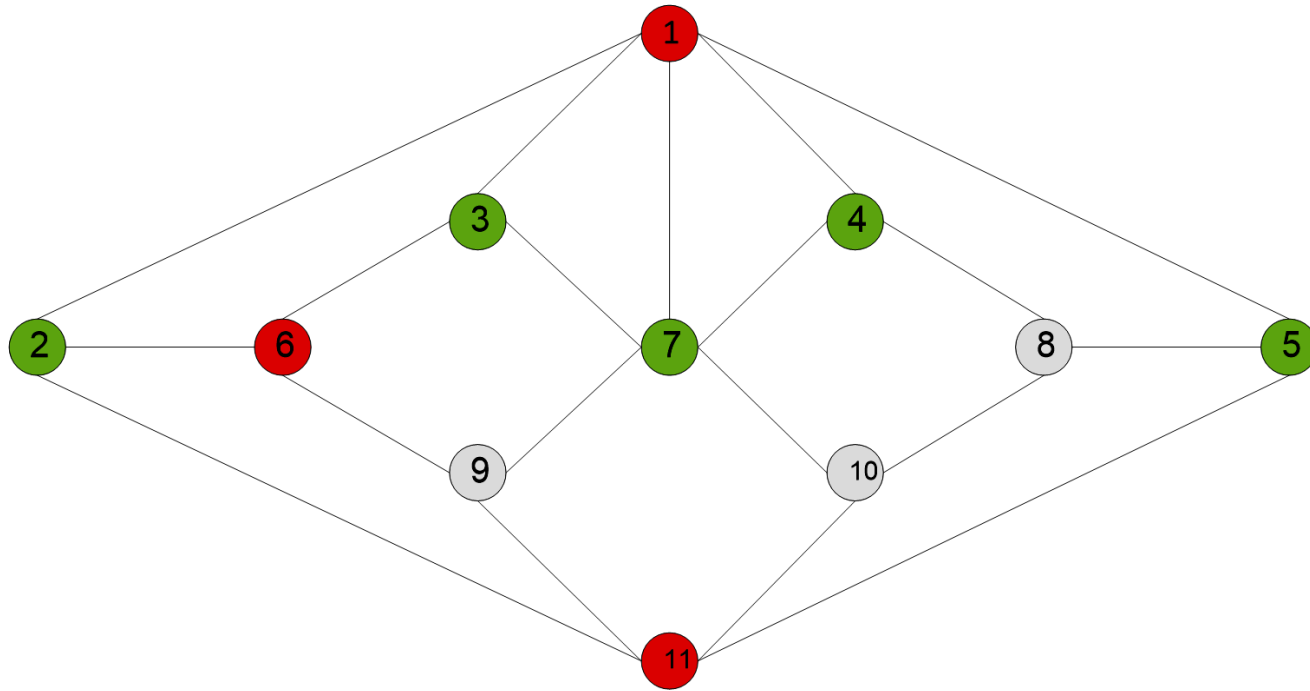
Exemplu test bipartit BF

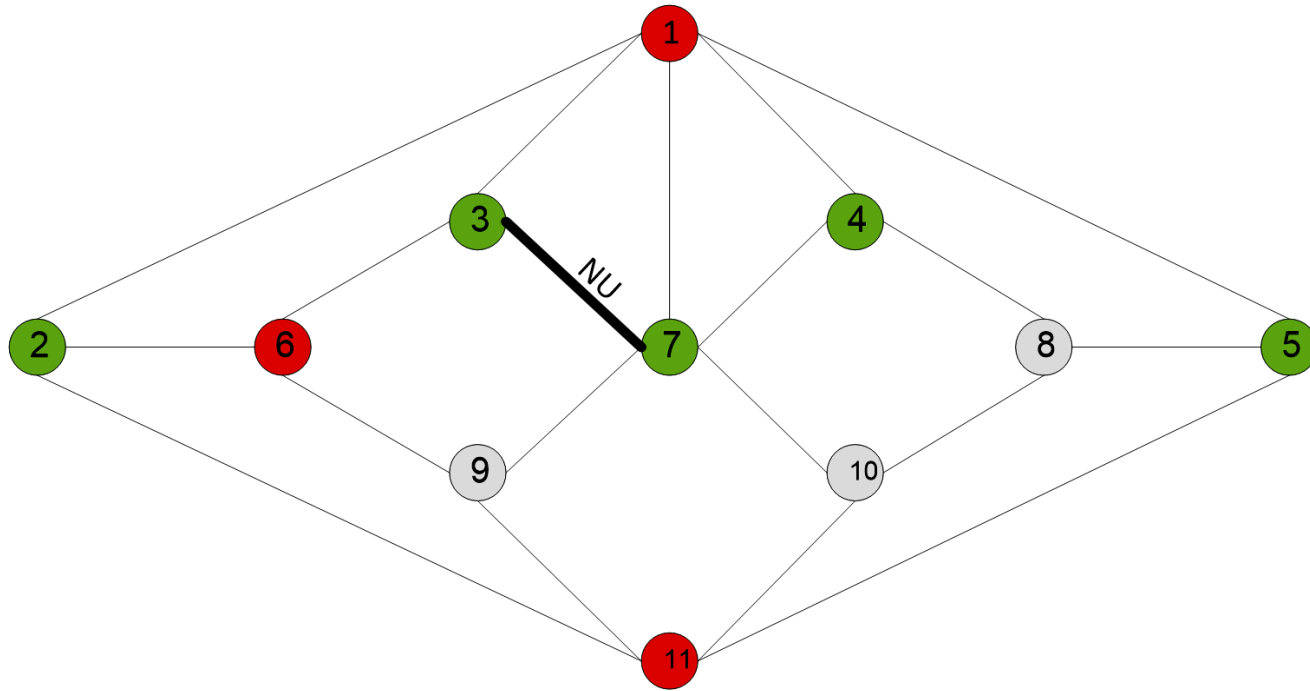
Exemplu test bipartit BF

Exemplu test bipartit BF

Exemplu test bipartit BF

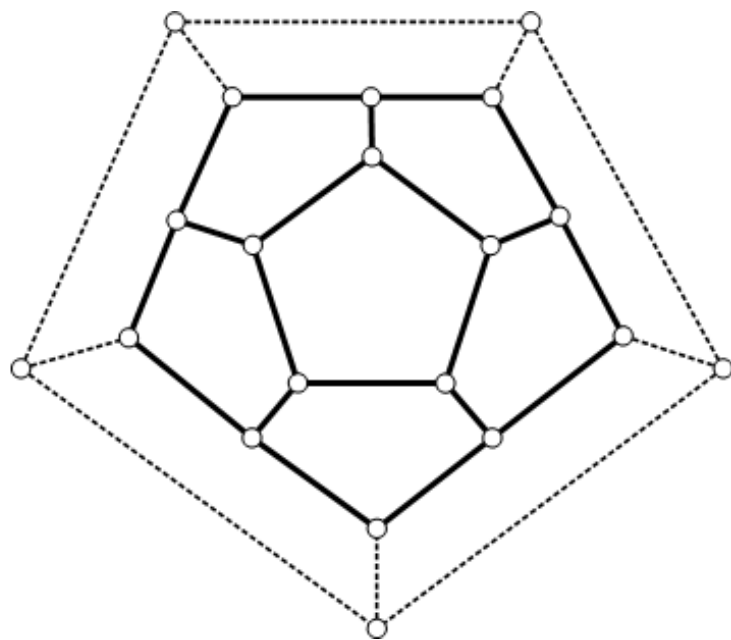
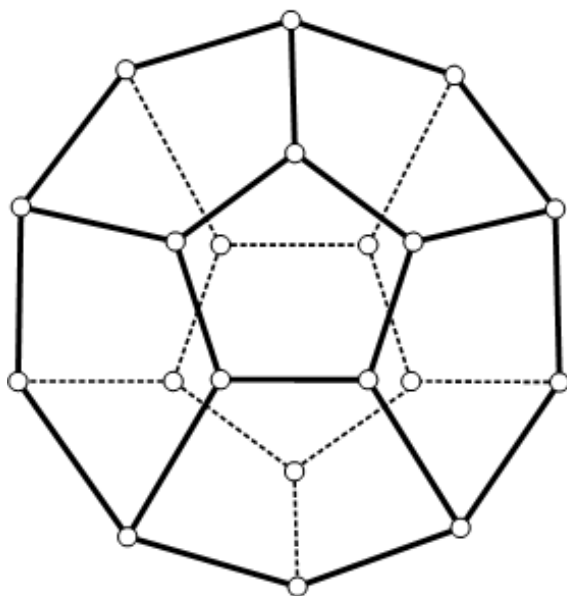
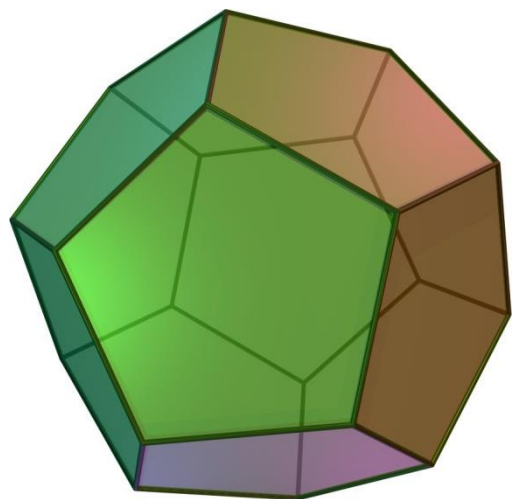
Grafuri planare

Graf planar

► Amintim din primul curs

Dodecaedrul

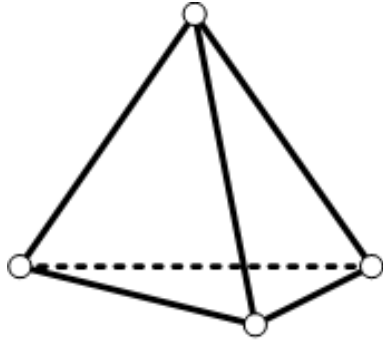
Corpuri platonice

- **Poliedru** – corp mărginit de suprafețe plane
- **Poliedru convex** – segmentul care unește două puncte oarecare din el conține numai puncte din interior
- **Poliedru regulat convex** – fețele sunt poligoane regulate congruente

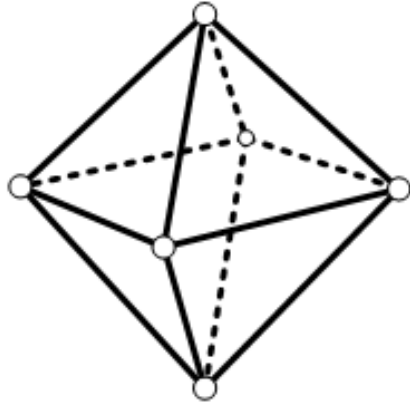
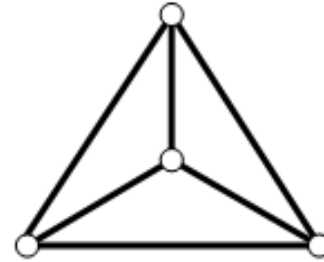
Corpuri platonice

- **Poliedru** – corp mărginit de suprafețe plane
- **Poliedru convex** – segmentul care unește două puncte oarecare din el conține numai puncte din interior
- **Poliedru regulat convex** – fețele sunt poligoane regulate congruente

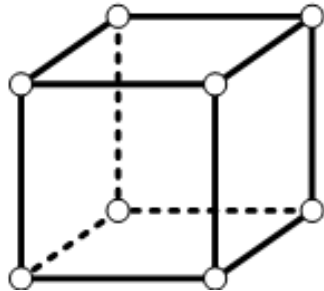
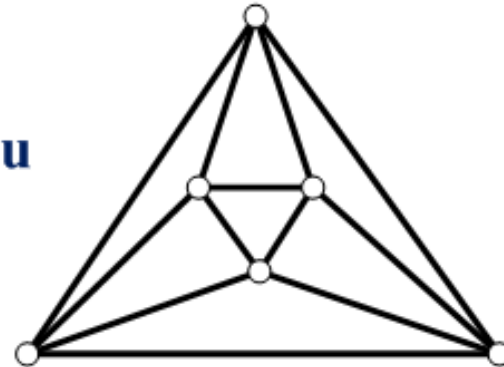
Corpuri platonice – grafuri planare

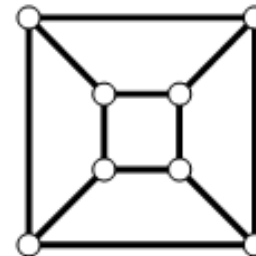
Tetraedru

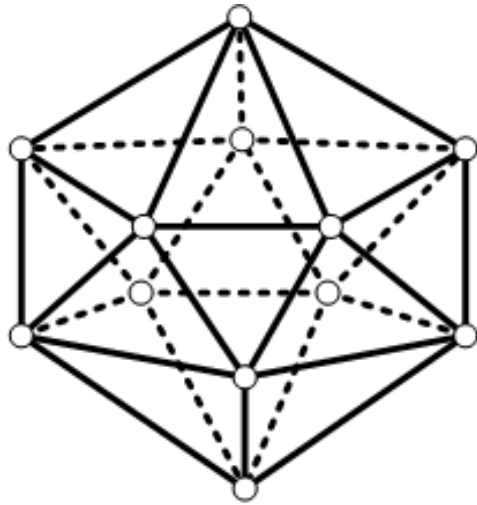
Octaedru

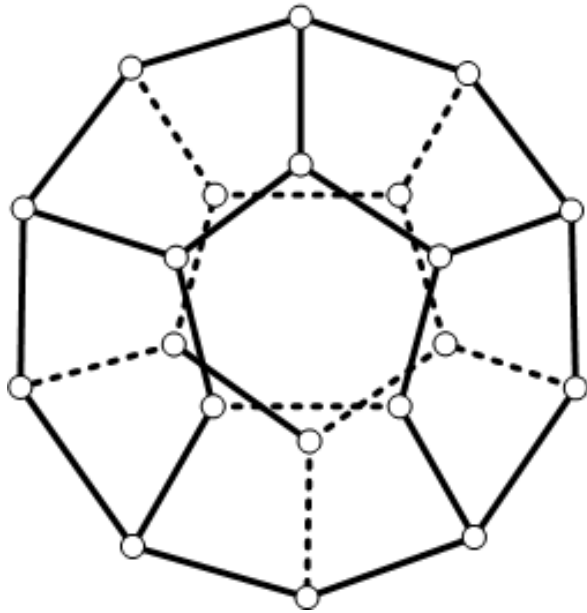
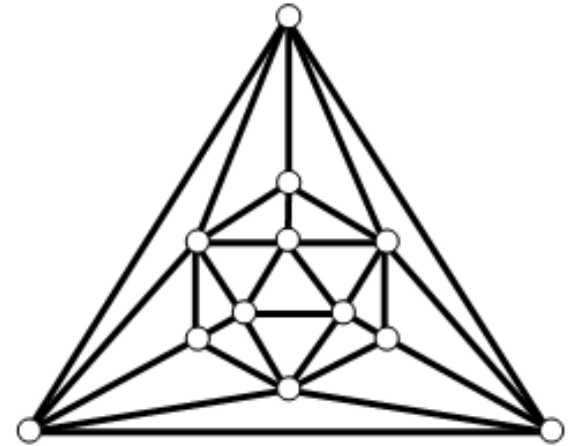
Cub

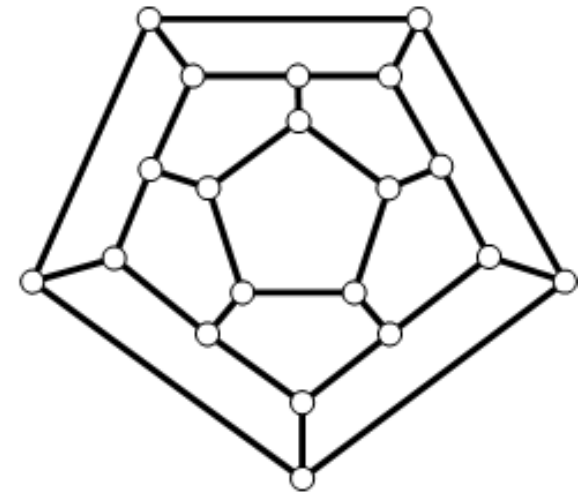
Corpuri platonice – grafuri planare

Icosaedru

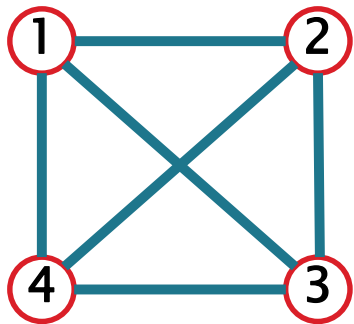

Dodecaedru

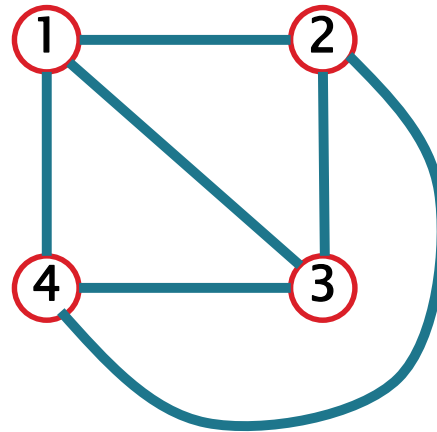

Graf planar

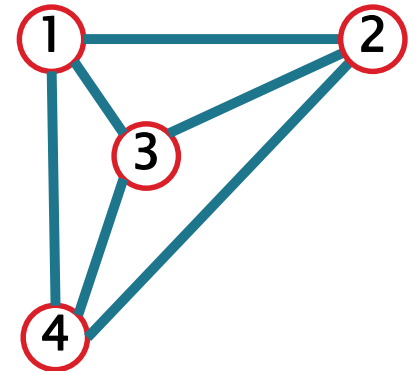
- ▶ $G = (V, E)$ graf neorientat s.n. planar $\Leftrightarrow$ admite o reprezentare în plan a.î. **muchiilor** le corespund segmente de curbe continue care **nu se intersectează în interior** unele pe altele
- ▶ O astfel de reprezentare s.n. hartă a lui G

$G \sim K_4$

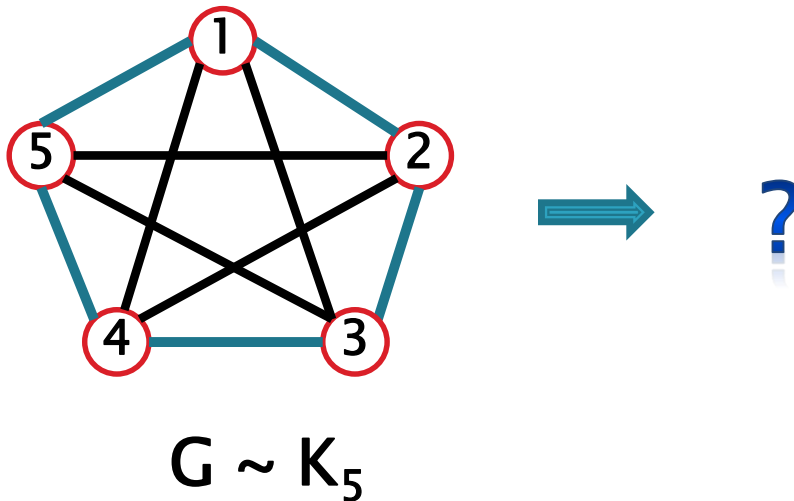
hartă

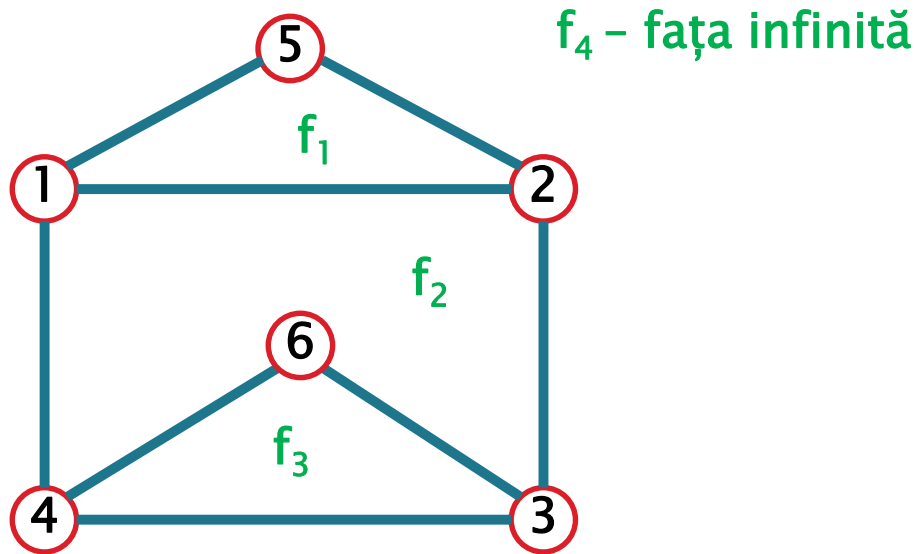
Graf planar

- ▶ $G = (V, E)$ graf neorientat s.n. planar $\Leftrightarrow$ admite o reprezentare în plan a.î. **muchiilor** le corespund segmente de curbe continue care **nu se intersectează în interior** unele pe altele
- ▶ O astfel de reprezentare s.n. hartă a lui G

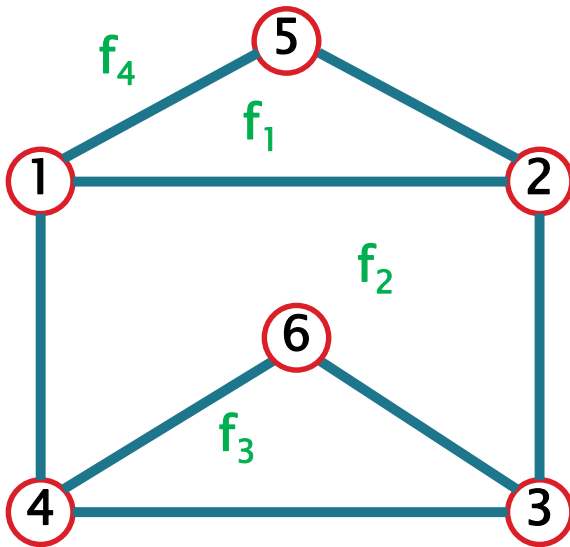
Graf planar

- ▶ Fie $G = (V, E)$ graf planar, M o hartă a sa
- ▶ M induce o împărțire a planului într-o mulțime F de părți convexe numite **fețe**
- ▶ Una dintre acestea este **fața infinită (exterioară)**

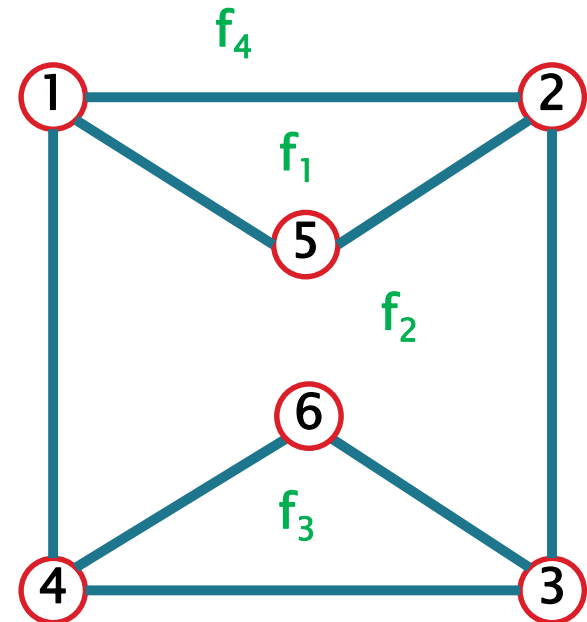

Graf planar

- ▶ $M = (V, E, F)$ hartă
- ▶ Pentru o față $f \in F$ definim
  - $d_M(f) = \text{gradul feței } f = \text{numărul muchiilor lanțului închis (frontierei) care delimitează } f$ (*câte muchii sunt parcurse atunci când traversăm frontiera*)

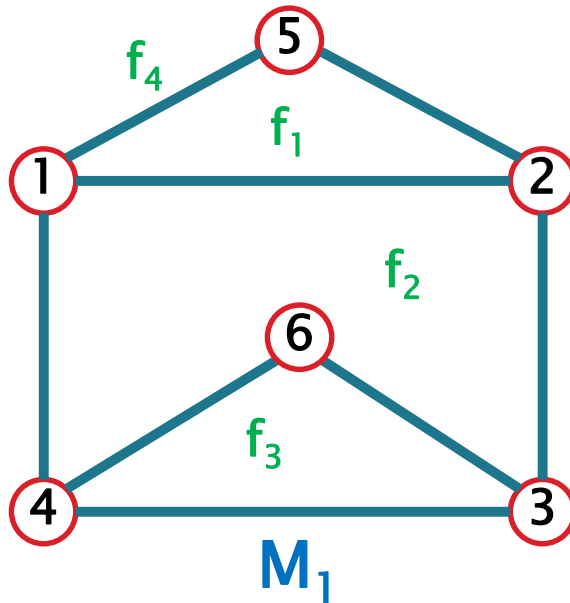

$\sim$

Graf planar

Observație: Hărți diferite ale aceluiași graf pot avea secvența **gradelor fețelor diferită**

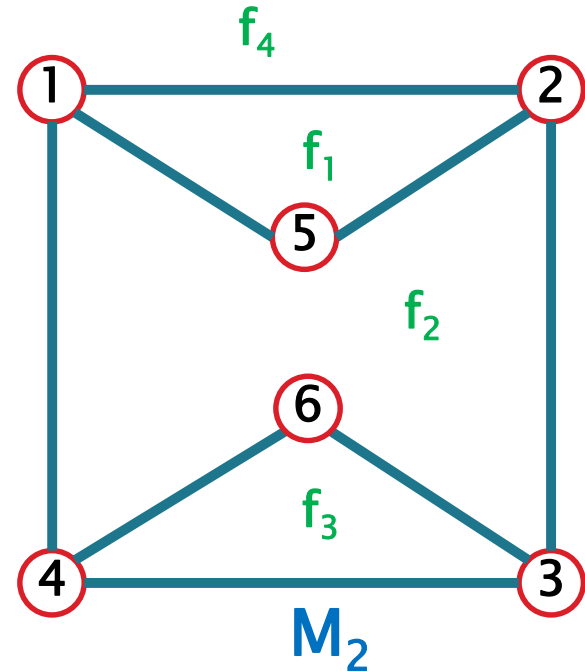
$$d_{M_1}(f_1) = 3$$

$$d_{M_1}(f_2) = 5$$

$$d_{M_1}(f_3) = 3$$

$$d_{M_1}(f_4) = 5$$

$\sim$

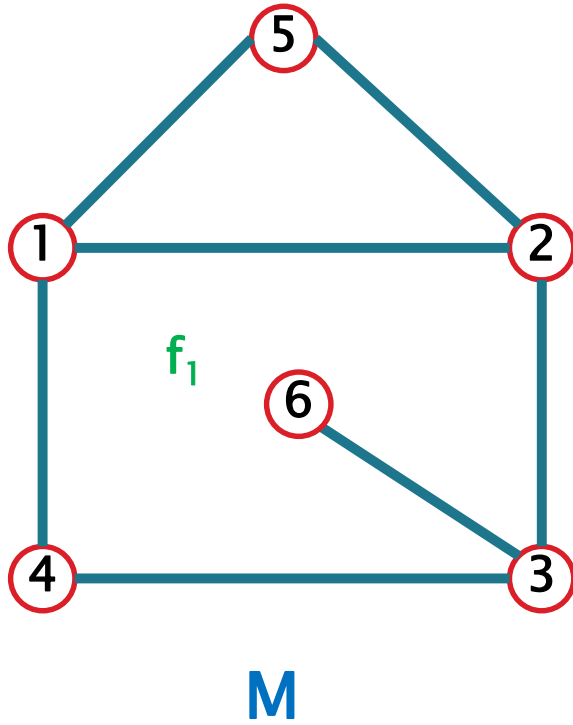
$$d_{M_2}(f_1) = 3$$

$$d_{M_2}(f_2) = 6$$

$$d_{M_2}(f_3) = 3$$

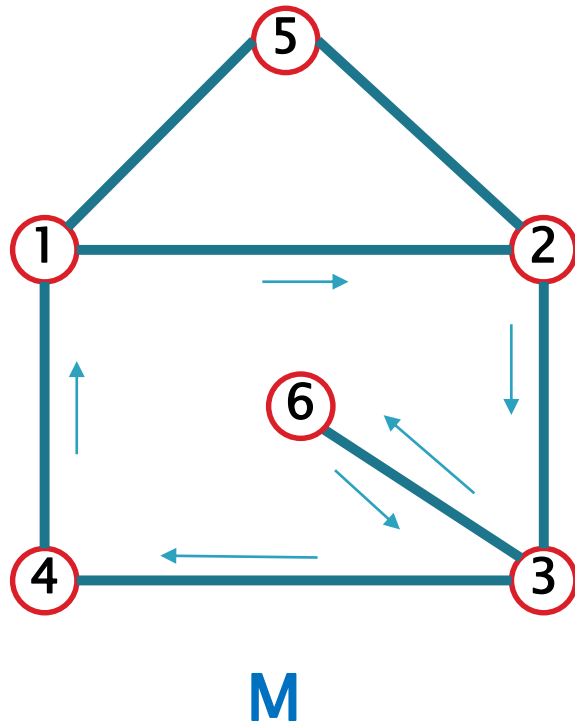
$$d_{M_2}(f_4) = 4$$

Graf planar

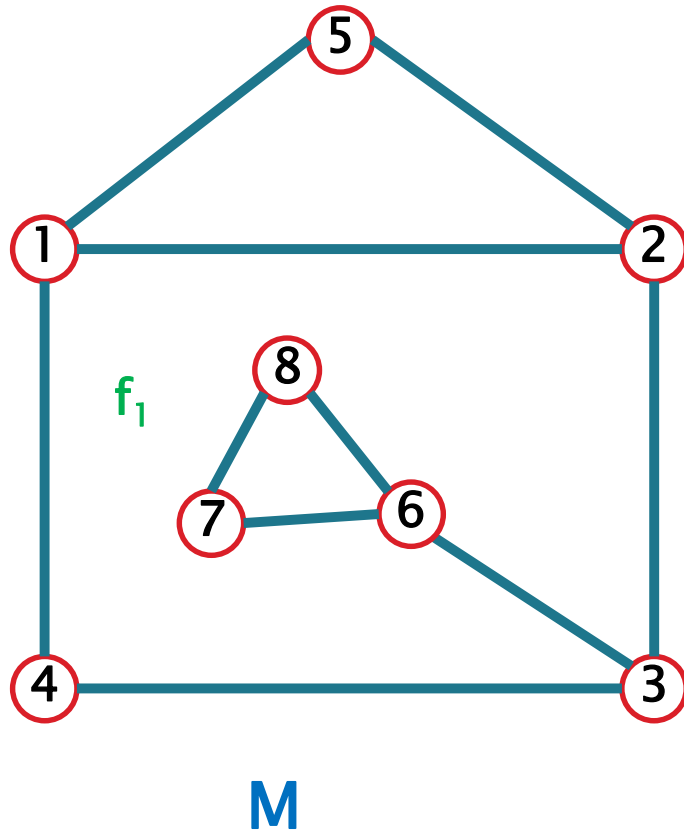
$$d_M(f_1) = ?$$

Graf planar

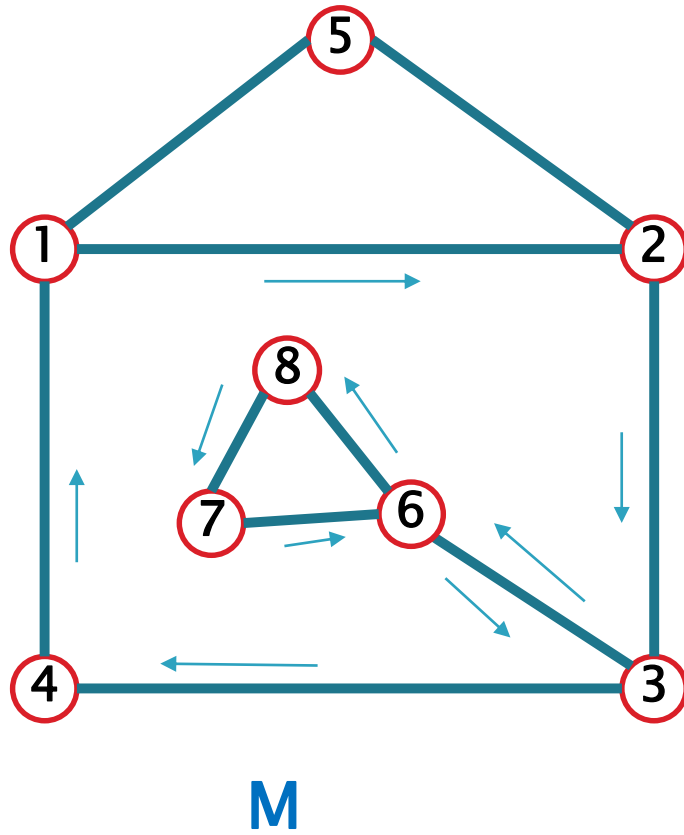
$$d_M(f_1) = 6$$

Graf planar

$$d_M(f_1) = ?$$

Graf planar

Graf planar

▶ $M = (V, E, F)$ hartă

◦ **Avem**

$$\sum_{f \in F} d_M(f) = 2|E|$$

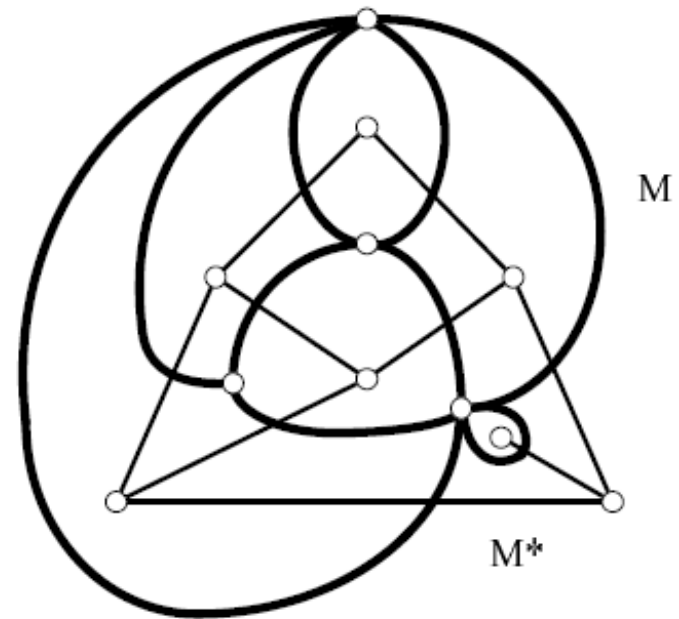
(deoarece o muchie este incidentă cu două fețe)

Graf planar

► Harta duală

► $M=(V,E,F) \rightarrow$ **harta duală** $M^*=(V^*, E^*, F^*)$ se construiește astfel:

- V^* : se consideră câte un punct f^* în interiorul fiecărei fețe f din M
- E^* : pentru fiecare muchie e a lui M comună la două fețe f' și f'' se construiește un segment de curbă continuă e^* cu capetele în vârfurile f'^* și f''^* asociate fețelor f' și f'' astfel încât să intersecteze în interior muchia e și să nu mai intersecteze astfel nicio altă muchie a lui M

Graf planar

▶ Harta duală

▶ $M=(V,E,F) \rightarrow$ **harta duală** $M^*=(V^*, E^*, F^*)$

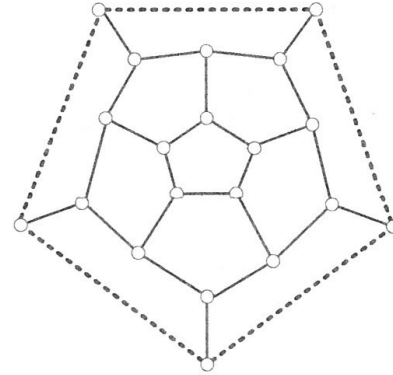
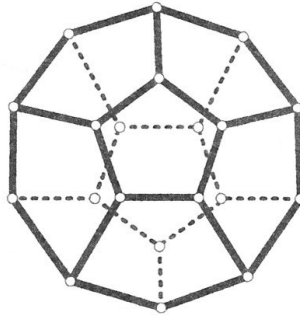
- $(M^*)^*$ este izomorf cu M

- $d_{M^*}(f^*) = d_M(f)$

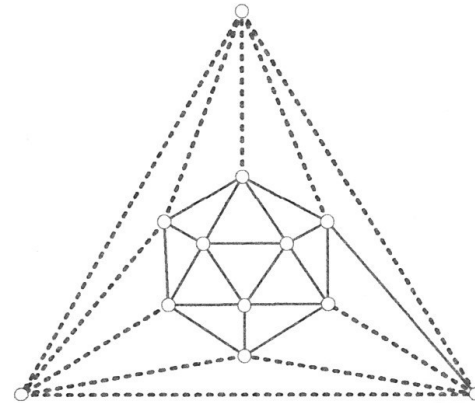
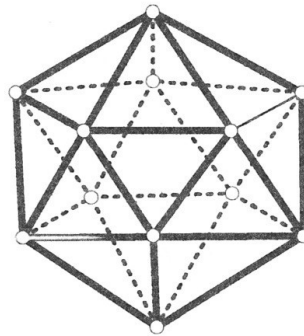
(gradul vârfului corespunzător feței în dual = gradul feței în M)

Graf planar

Dodecaedru:

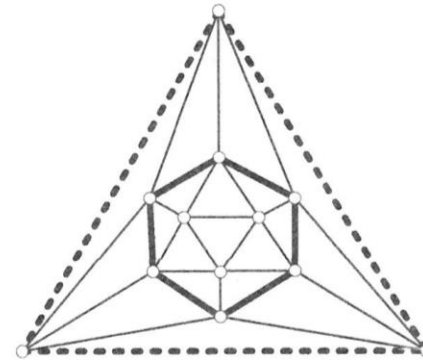
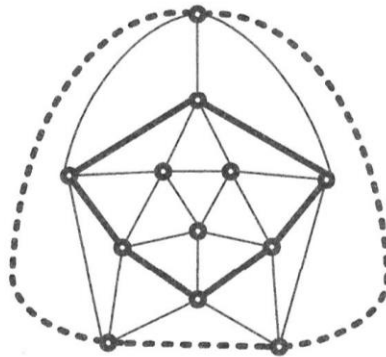
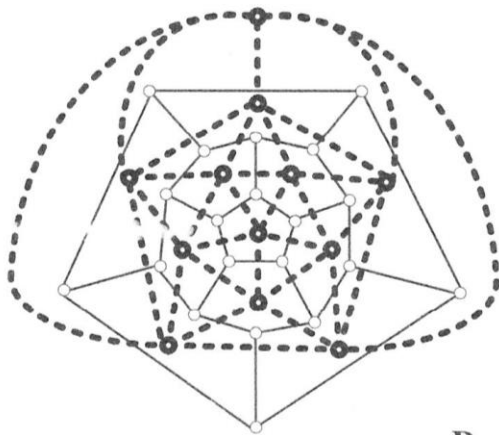

Icosaedru:

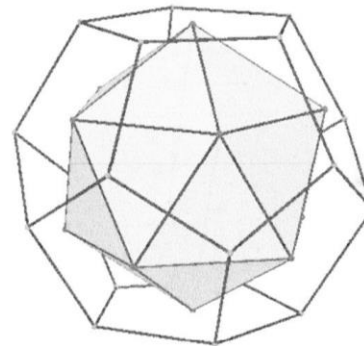
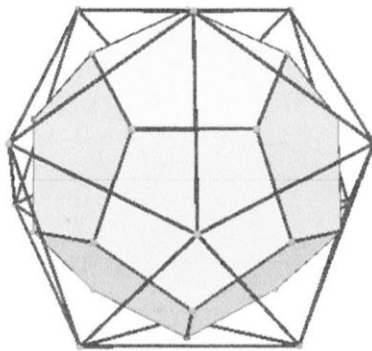

duale

Graf planar

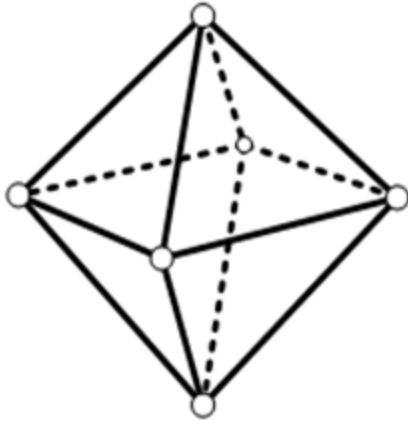

Dualul dodecaedrului = icosaedru

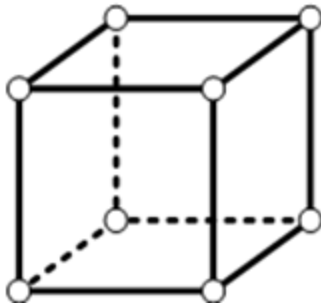
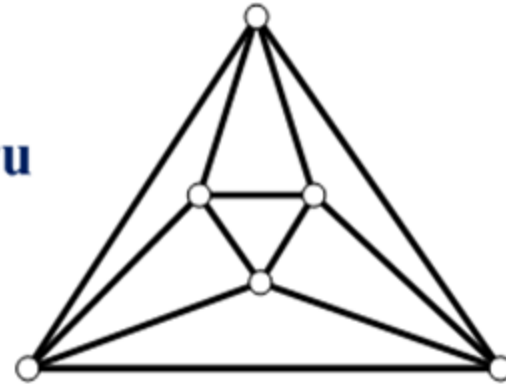

Dualitatea dodecaedru $\Leftrightarrow$ icosaedru (<http://apollonius.math.nthu.edu.tw/d1/dg-07-exe/943251/dynamic/duality.htm>)

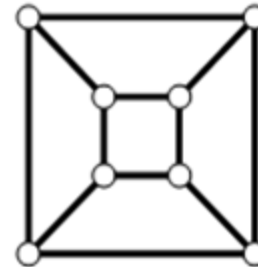
Graf planar

Octaedru

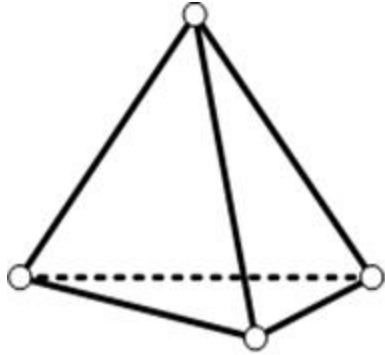

Cub

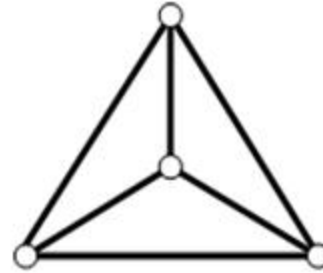

duale

Graf planar

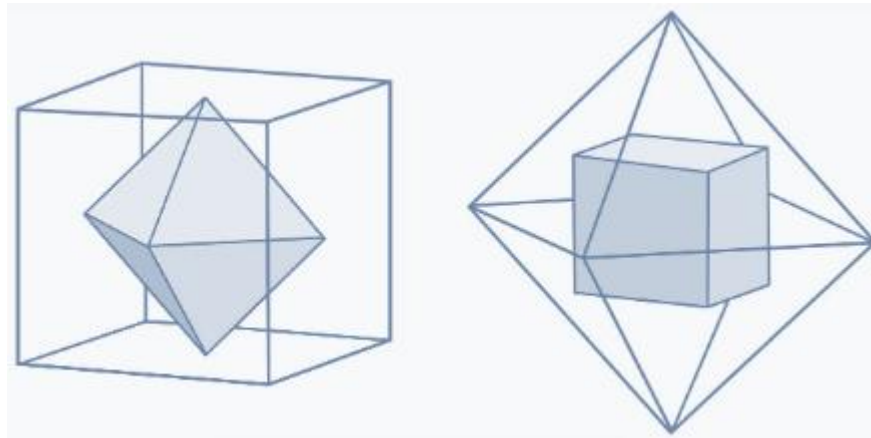
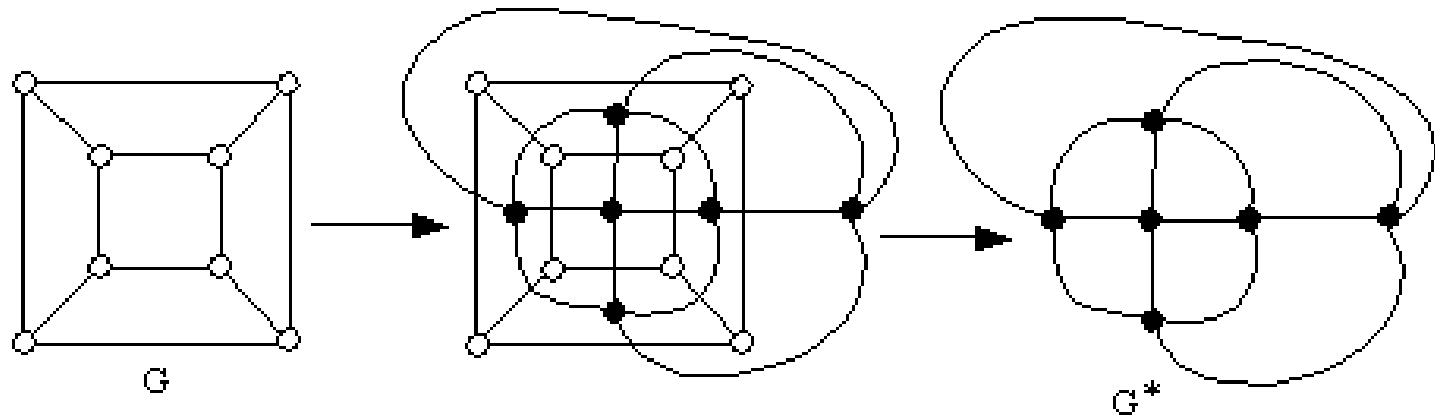

Tetraedru

Autodual (M izomorf cu M^*)

Graf planar

Graf planar

► Teorema poliedrală a lui EULER

Fie $G=(V, E)$ un graf planar **conex** și $M = (V, E, F)$ o hartă a lui. Are loc relația

$$|V| - |E| + |F| = 2$$

Graf planar

► Teorema poliedrală a lui EULER

Fie $G=(V, E)$ un graf planar **conex** și $M = (V, E, F)$ o hartă a lui. Are loc relația

$$|V| - |E| + |F| = 2$$

► Consecință

Orice hartă M a lui G are $2 - |V| + |E|$ fețe

Graf planar

► Proprietăți

Fie $G=(V, E)$ un graf planar conex cu $n=|V|>2$ și $m=|E|$.

Atunci:

a) $m \leq 3n - 6$

b) $\exists x \in V$ cu $d(x) \leq 5$.

Graf planar

► Proprietăți

Fie $G=(V, E)$ un graf planar conex cu $n=|V|>2$ și $m=|E|$.

Atunci:

a) $m \leq 3n - 6$

b) $\exists x \in V$ cu $d(x) \leq 5$.

► Consecință

K_5 nu este graf planar

Graf planar

► Proprietăți (temă)

Fie $G=(V, E)$ un graf planar conex bipartit cu $n=|V|>2$ și $m=|E|$. Atunci:

a) $m \leq 2n - 4$

b) $\exists x \in V$ cu $d(x) \leq 3$.

► Consecință

$K_{3,3}$ nu este graf planar

Graf planar

Teorema lui Kuratowski

subdiviziune a unei muchii = înlocuire a muchiei cu un lanț de la x la y cu vârfuri intermediare noi (se adaugă vârfuri noi “pe” muchia xy)

Graful H este o **subdiviziune a lui G** = se poate obține din G printr-o secvență finită de subdiviziuni de muchii

Graf planar

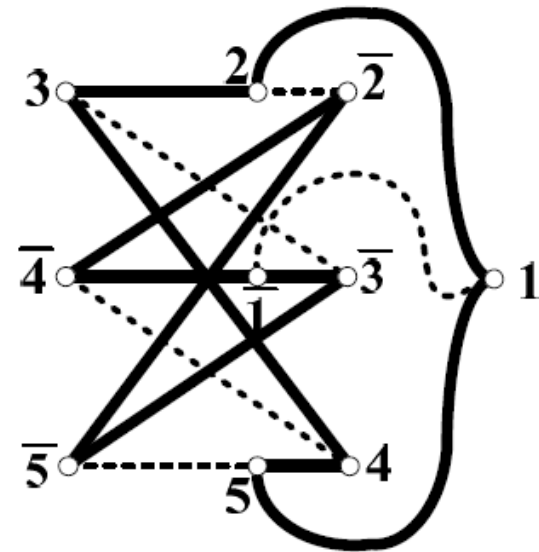
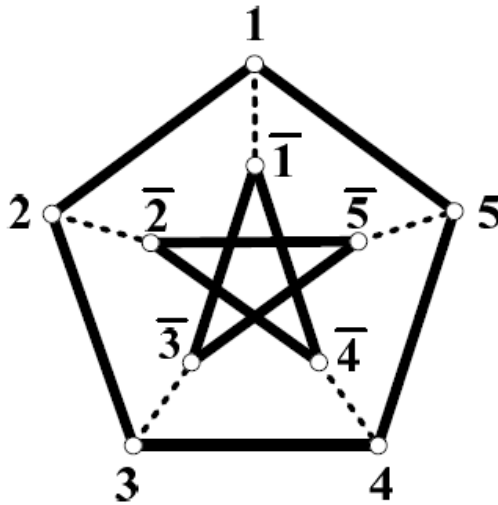
► Teorema lui Kuratowski

G este graf planar $\Leftrightarrow$ nu conține subdiviziuni ale lui $K_{3,3}$
și ale lui K_5 .

Graf planar

► Teorema lui Kuratowski

G este graf planar $\Leftrightarrow$ nu conține subdiviziuni ale lui $K_{3,3}$ și ale lui K_5 .

Graful lui Petersen

Graf planar

- ▶ **Teorema celor 6 culori**

Orice graf planar conex este 6 –colorabil.

- ▶ **Demonstrație– Algoritm de colorare a unui graf planar cu 6 culori**

Graf planar

- ▶ Teorema celor 6 culori

Orice graf planar conex este 6 -colorabil.

- ▶ Algoritm de colorare a unui graf planar cu 6 culori

`colorare (G)`

`daca $|V(G)| \leq 6$ atunci coloreaza varfurile cu
culori distincte din $\{1, \dots, 6\}$`

Graf planar

► Teorema celor 6 culori

Orice graf planar conex este 6 -colorabil.

► Algoritm de colorare a unui graf planar cu 6 culori

colorare (G)

daca $|V(G)| \leq 6$ atunci coloreaza varfurile cu
culori distincte din $\{1, \dots, 6\}$

altfel

alege x cu $d(x) \leq 5$

Graf planar

▶ Teorema celor 6 culori

Orice graf planar conex este 6 -colorabil.

▶ Algoritm de colorare a unui graf planar cu 6 culori

`colorare(G)`

`daca $|V(G)| \leq 6$ atunci coloreaza varfurile cu
culori distincte din $\{1, \dots, 6\}$`

`altfel`

`alege  $x$  cu  $d(x) \leq 5$`

`colorare( $G - x$ )`

Graf planar

► Teorema celor 6 culori

Orice graf planar conex este 6 -colorabil.

► Algoritm de colorare a unui graf planar cu 6 culori

colorare(G)

daca $|V(G)| \leq 6$ atunci coloreaza varfurile cu
culori distincte din $\{1, \dots, 6\}$

altfel

alege x cu $d(x) \leq 5$

colorare($G - x$)

colorează x cu o culoare din $\{1, \dots, 6\}$

diferită de culorile vecinilor deja

colorați (!se poate, x are cel mult 5

vecini din $G - x$)

Graf planar

► Algoritm de colorare a unui graf planar cu 6 culori

Sugestie implementare nerecursivă

1. Determinarea iterativă a ordinii $v_1, \dots, v_n$ în care sunt colorate vârfurile
– de la ultimul la primul astfel:

- v_n – un varf de grad ≤ 5 în G
- v_{n-1} – un varf de grad ≤ 5 în $G - v_n$
- v_{n-2} – un varf de grad ≤ 5 în $G - \{v_n, v_{n-1}\}$
- ...
- v_i – un varf de grad ≤ 5 în $G - \{v_n, v_{n-1}, \dots, v_{i+1}\}$
- ...
- v_1 – un varf de grad ≤ 5 în $G - \{v_n, v_{n-1}, \dots, v_2\}$

2. Colorăm pe rând vârfurile $v_1, \dots, v_n$ cu o culoare din $\{1, \dots, 6\}$
diferită de culorile vecinilor deja colorați

Determinarea iterativă a ordinii în care sunt colorate vârfurile la pasul 1 se poate face similar cu determinarea unei ordonări topologice:

coada $C = \emptyset$;

adauga in C toate vârfurile v cu $d[v] \leq 5$ și
marcheaza-le ca vizitate

Determinarea iterativă a ordinii în care sunt colorate vârfurile la pasul 1 se poate face similar cu determinarea unei ordonări topologice:

```
coada  $C = \emptyset$ ;  
adauga in  $C$  toate vârfurile  $v$  cu  $d[v] \leq 5$  și  
marcheaza-le ca vizitate  
stiva  $S = \emptyset$   
  
cat timp  $C \neq \emptyset$  executa  
     $i \leftarrow \text{extrage}(C)$ ;  
    adauga  $i$  in  $S$   
  
    pentru  $ij \in E$  executa  
         $d[j] = d[j] - 1$   
        daca  $d[j] \leq 5$  si  $j$  este nevizitat atunci  
            adauga( $j$ ,  $C$ )
```


Determinarea iterativă a ordinii în care sunt colorate vârfurile la pasul 1 se poate face similar cu determinarea unei ordonări topologice:

coada $C = \emptyset$;

adauga in C toate vârfurile v cu $d[v] \leq 5$ și
marcheaza-le ca vizitate

stiva $S = \emptyset$

cat timp $C \neq \emptyset$ executa

$i \leftarrow \text{extrage}(C)$;

    adauga i in S

    pentru $ij \in E$ executa

$d[j] = d[j] - 1$

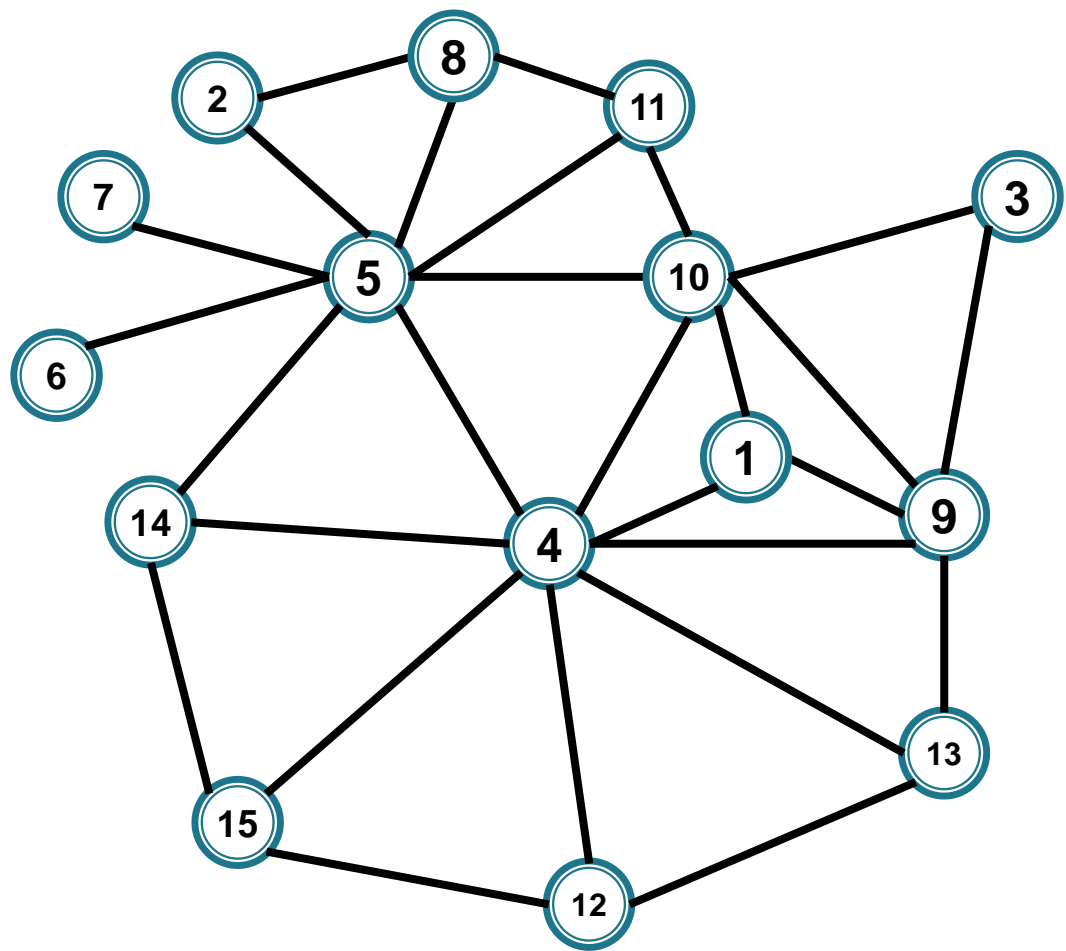
        daca $d[j] \leq 5$ si j este nevizitat atunci

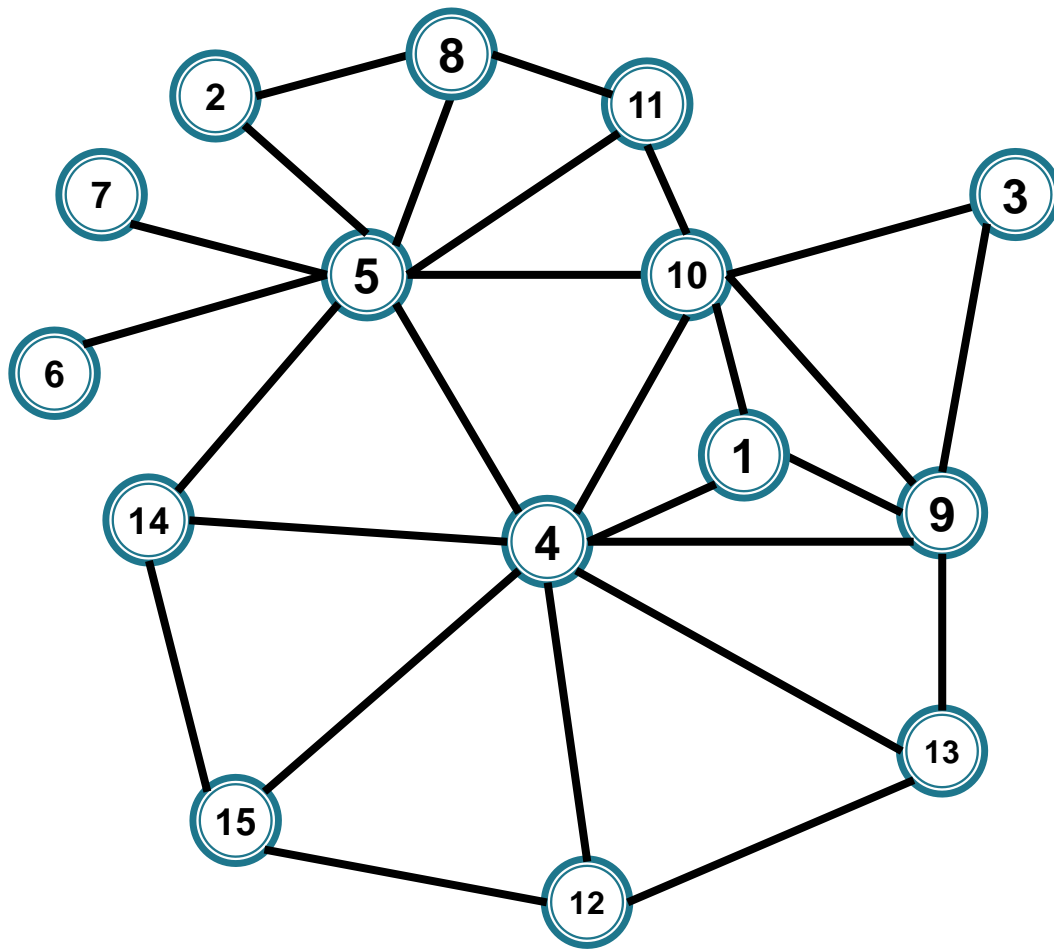
            adauga(j , C)

cat timp S este nevida executa

$u = \text{pop}(S)$

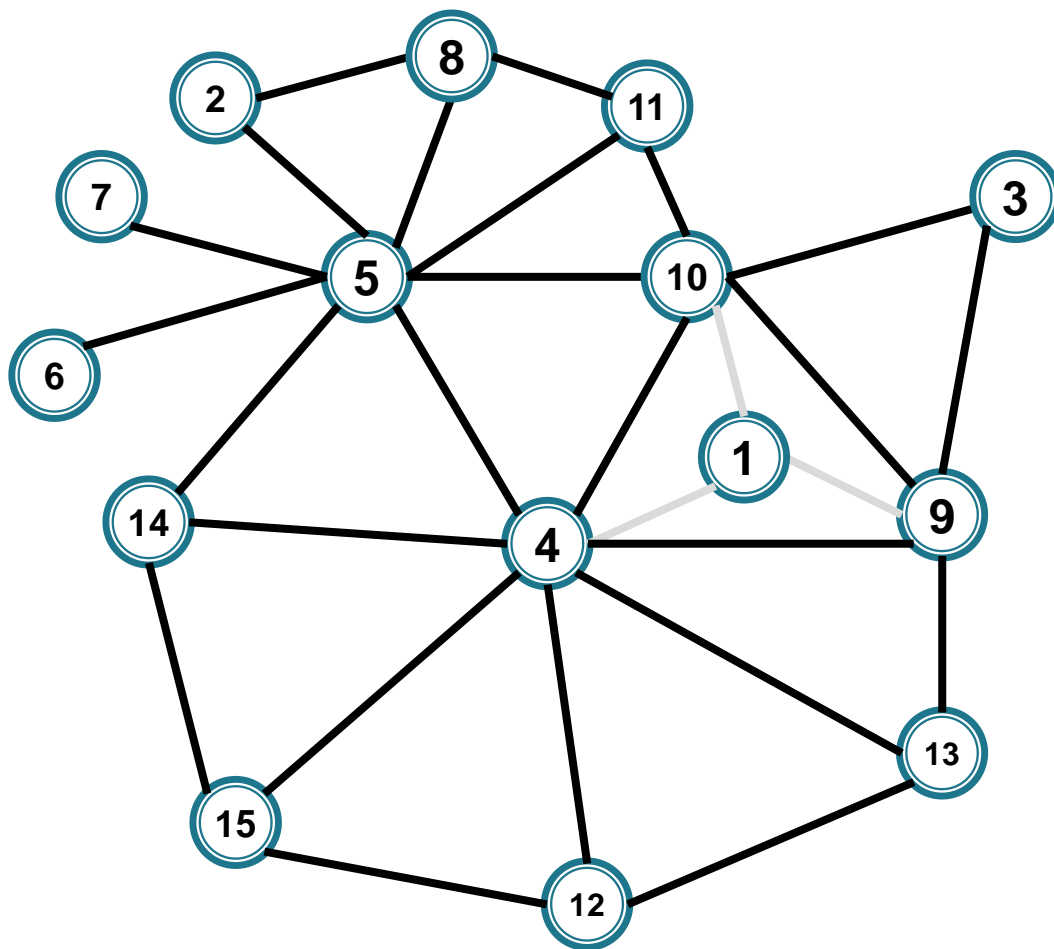
    adauga u in sortare

1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15

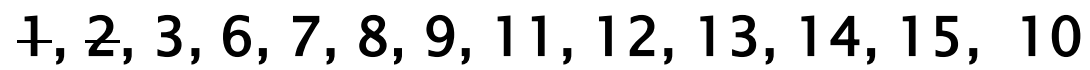
$\text{grad} \leq 5$

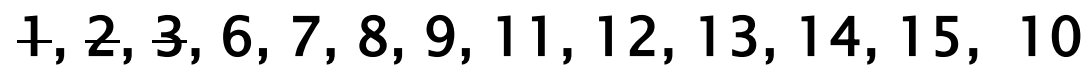

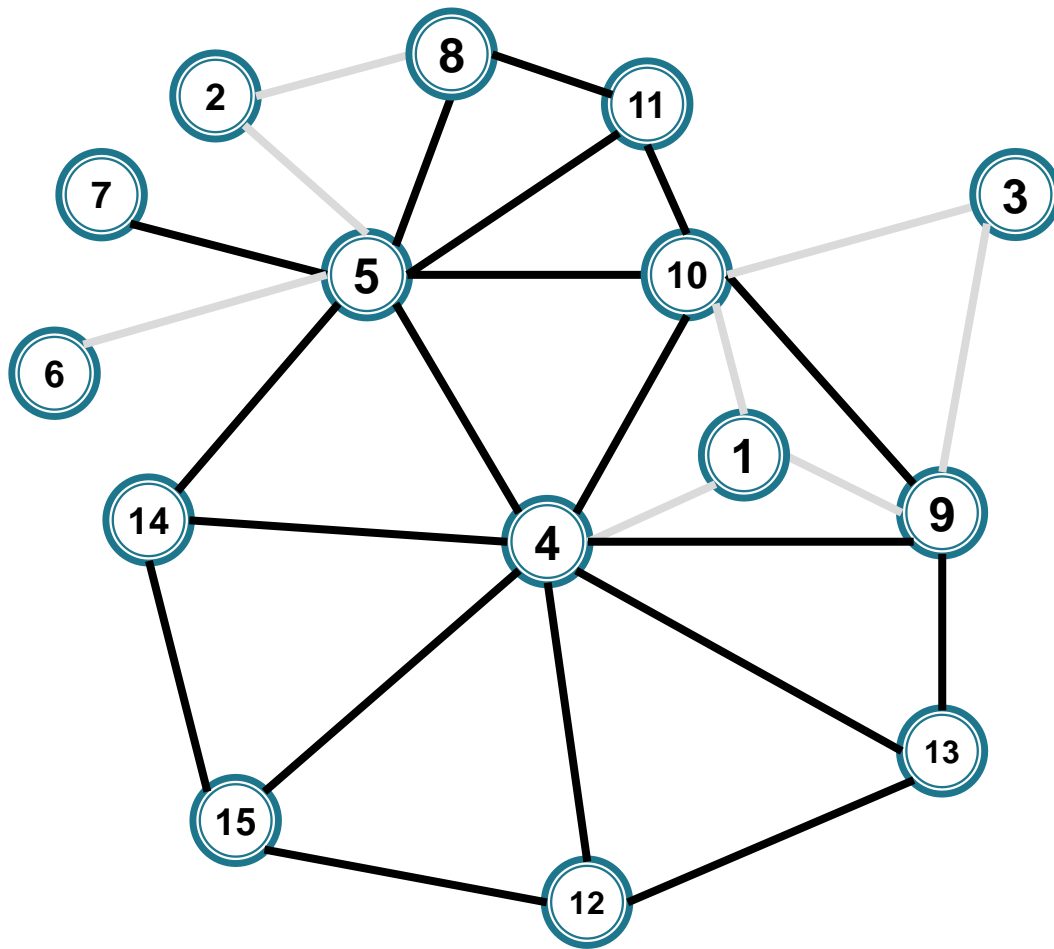
1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 10

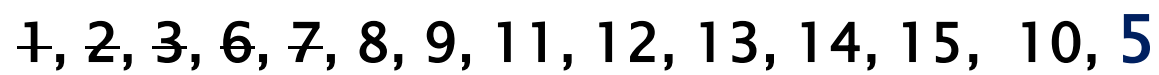
vecinul lui 1 care a devenit de
 $\text{grad} \leq 5$

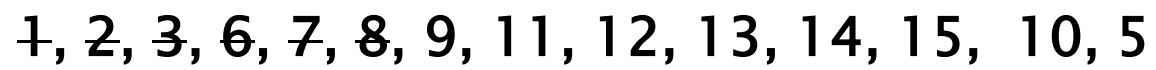

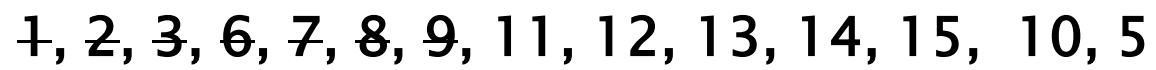

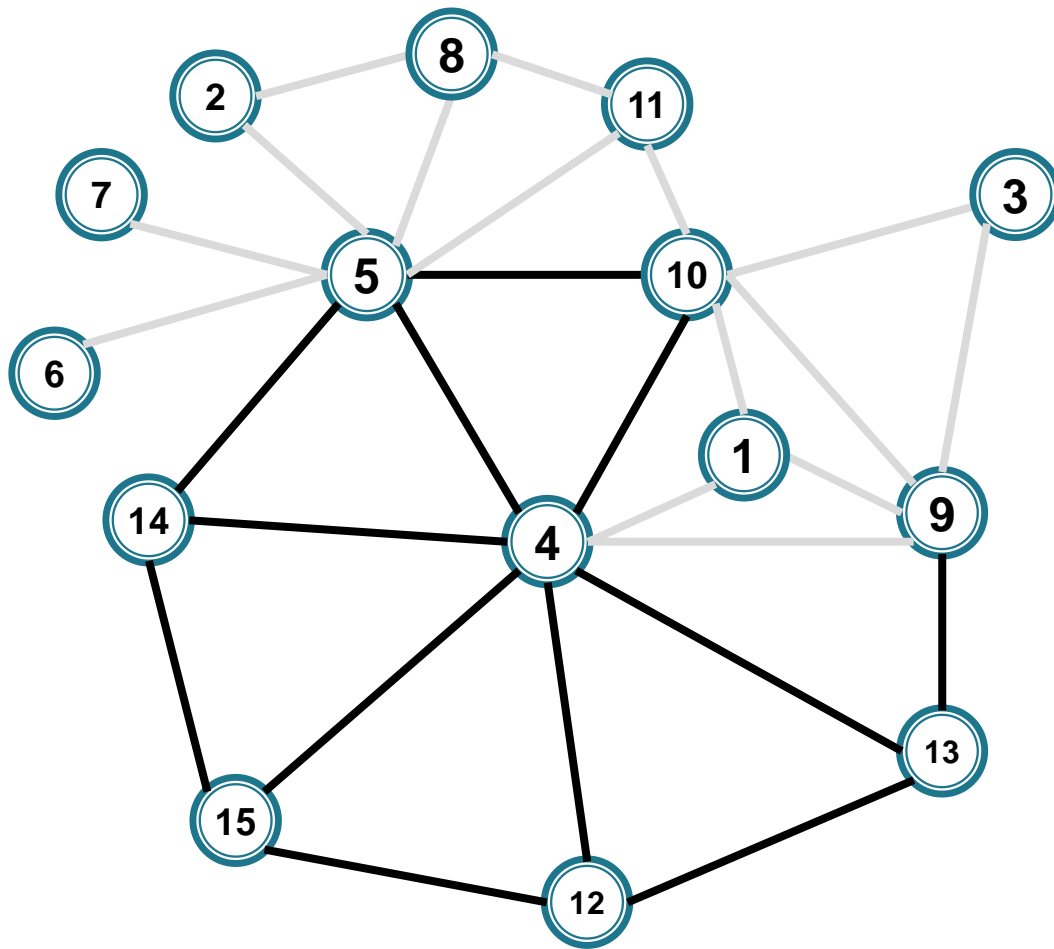
1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 10

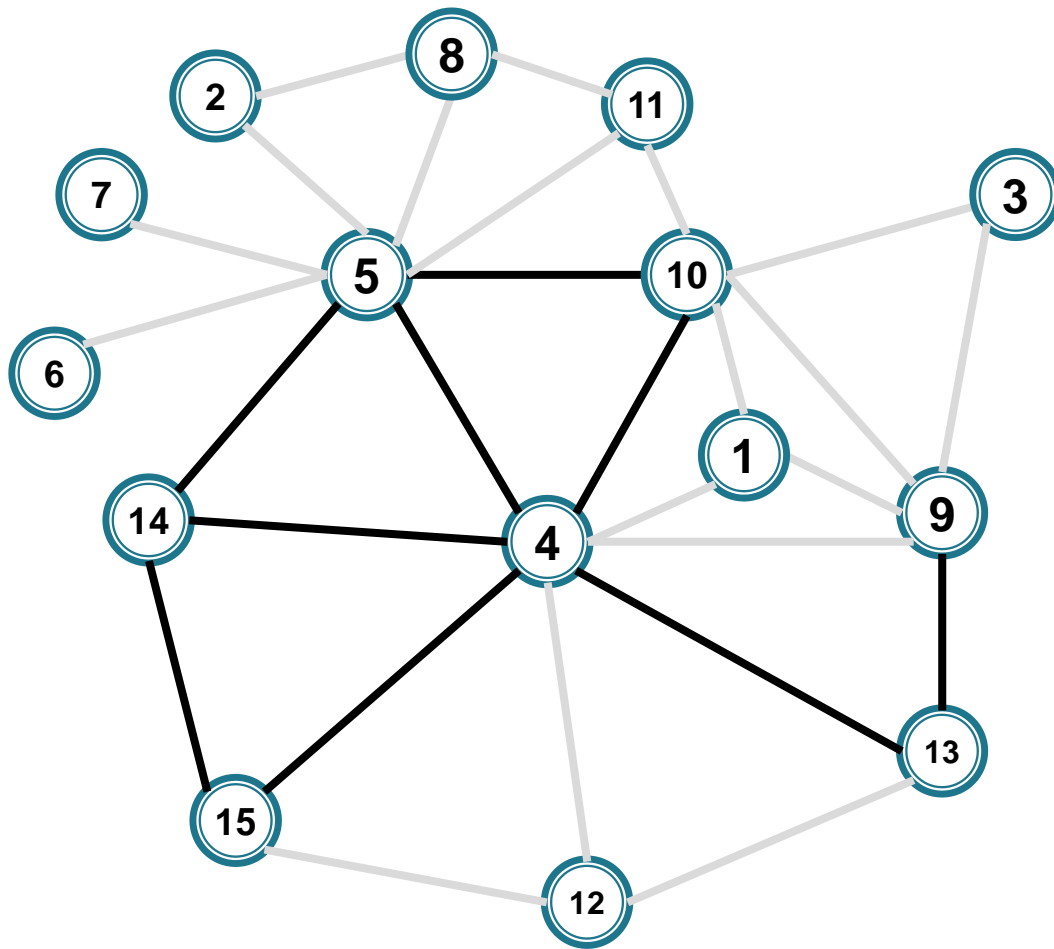

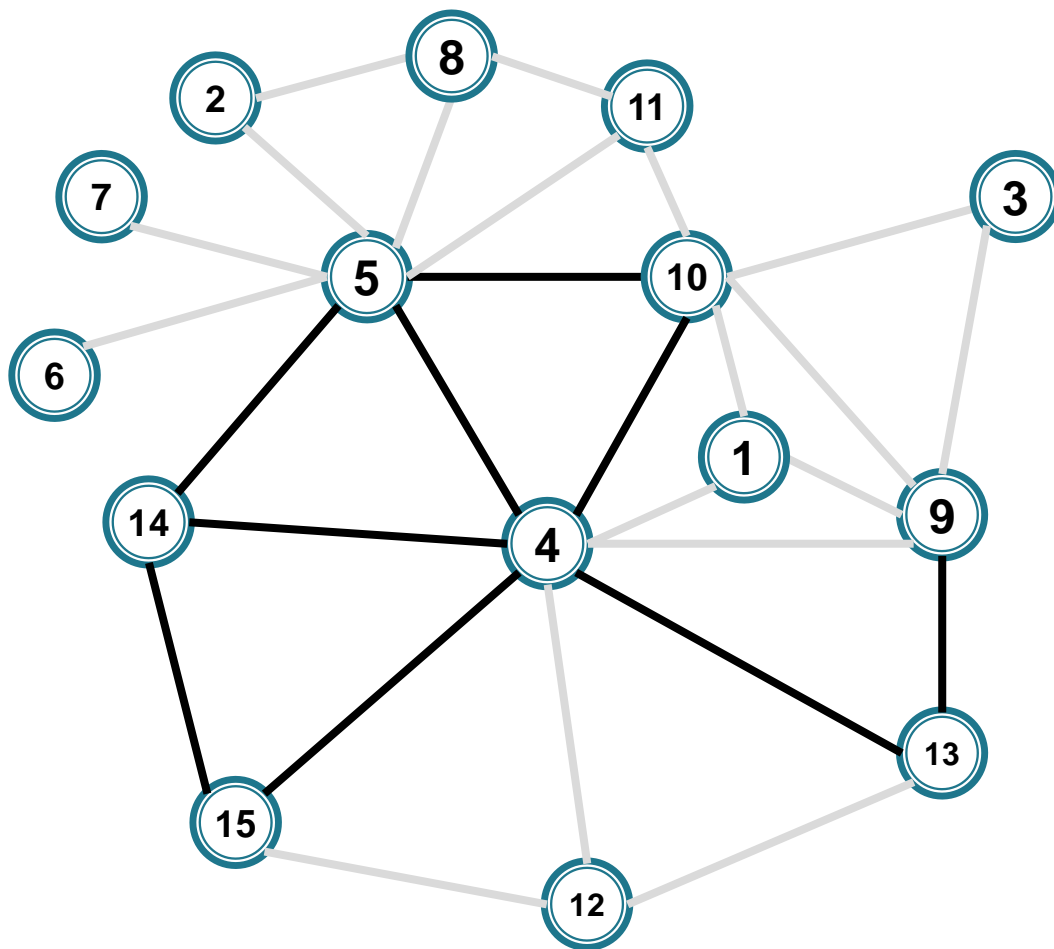

1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 10, 5

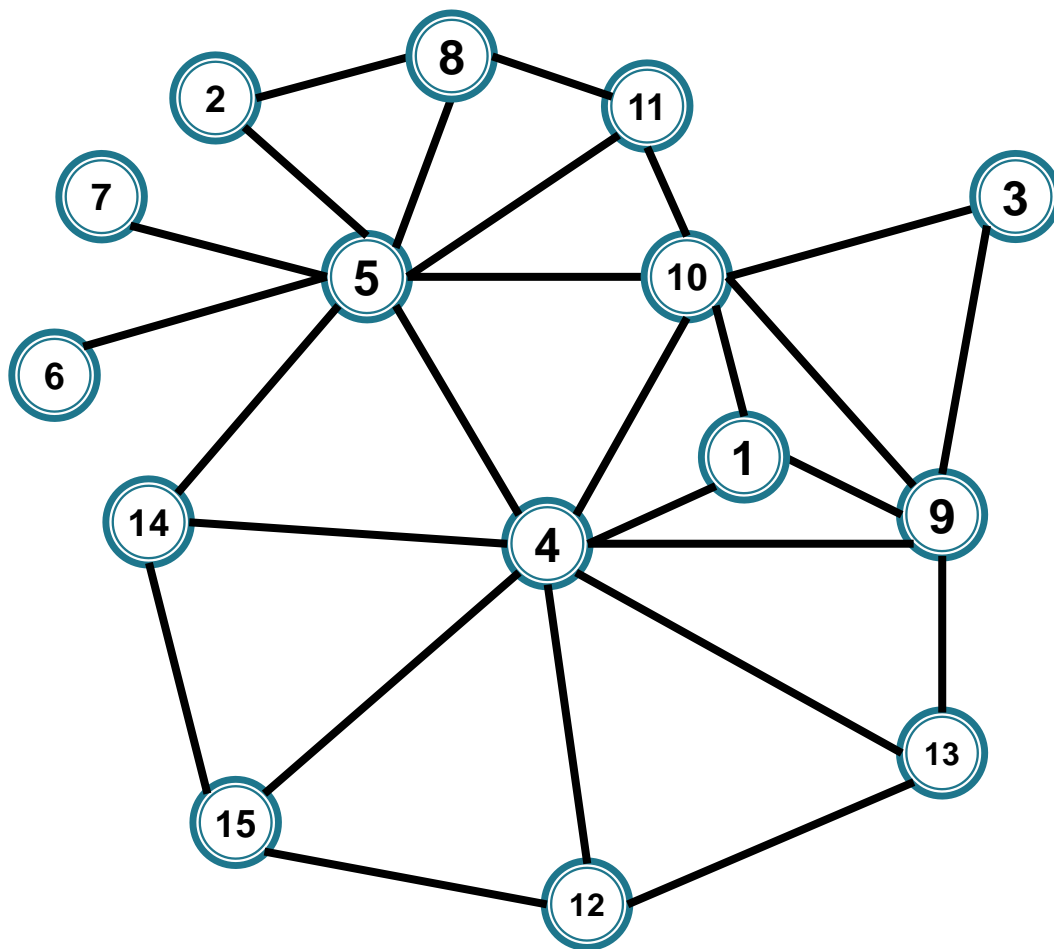
1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 10, 5, 4

1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 10, 5, 4

Ordinea în care se colorează vârfurile

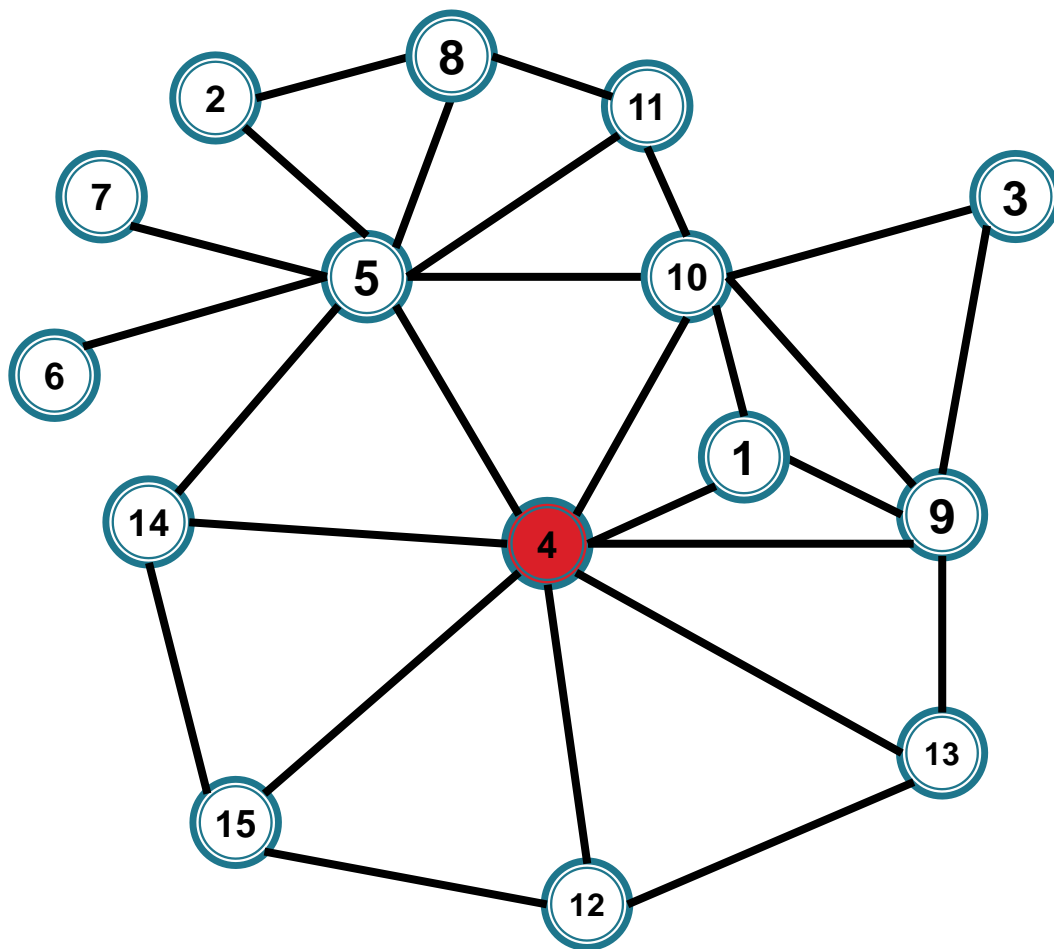

- Culoarea 1 –
- Culoarea 2 –
- Culoarea 3 –
- Culoarea 4 –
- Culoarea 5 –
- Culoarea 6 –

Ordinea în care se colorează vârfurile

4, 5, 10, 15, 14, 13, 12, 11, 9, 8, 7, 6, 3, 2, 1

– cu prima culoare disponibilă din cele 6 (nefolosită de un vecin)

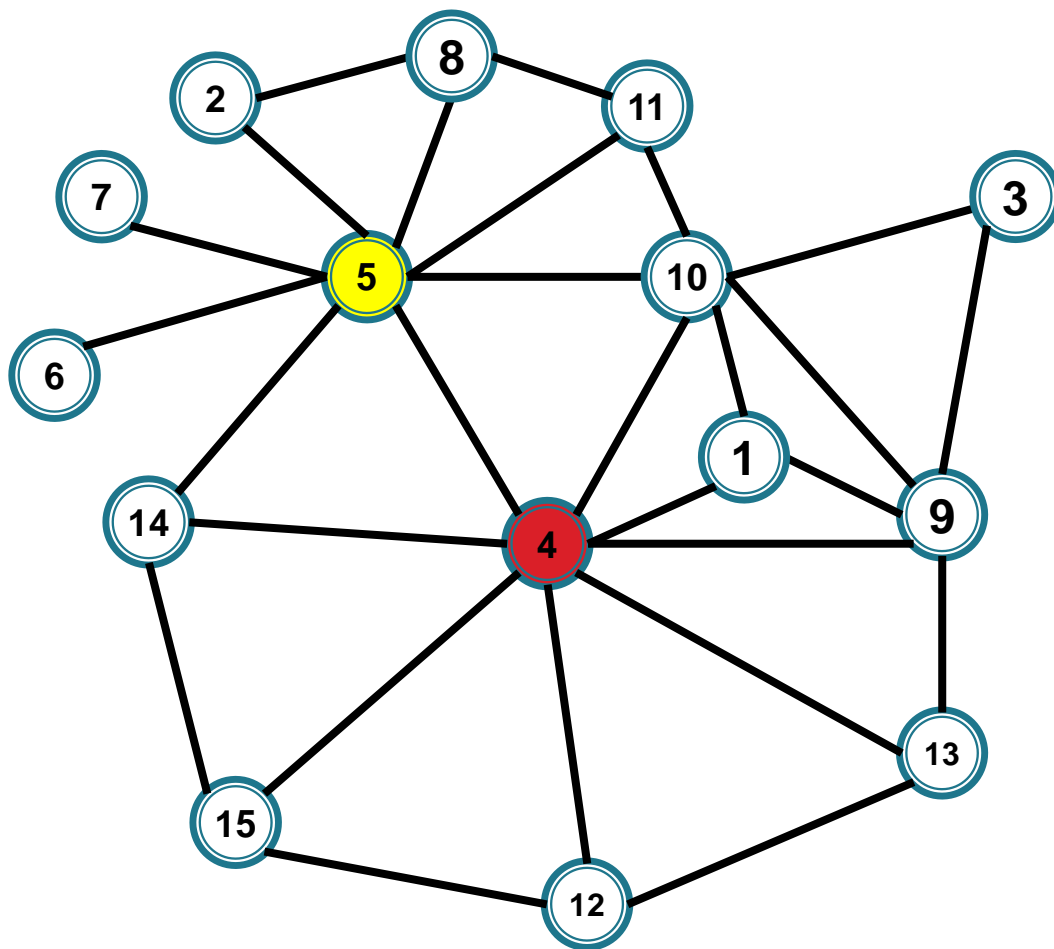

- Culoarea 1 –
- Culoarea 2 –
- Culoarea 3 –
- Culoarea 4 –
- Culoarea 5 –
- Culoarea 6 –

Ordinea în care se colorează vârfurile

4, 5, 10, 15, 14, 13, 12, 11, 9, 8, 7, 6, 3, 2, 1

– cu prima culoare disponibilă din cele 6 (nefolosită de un vecin)

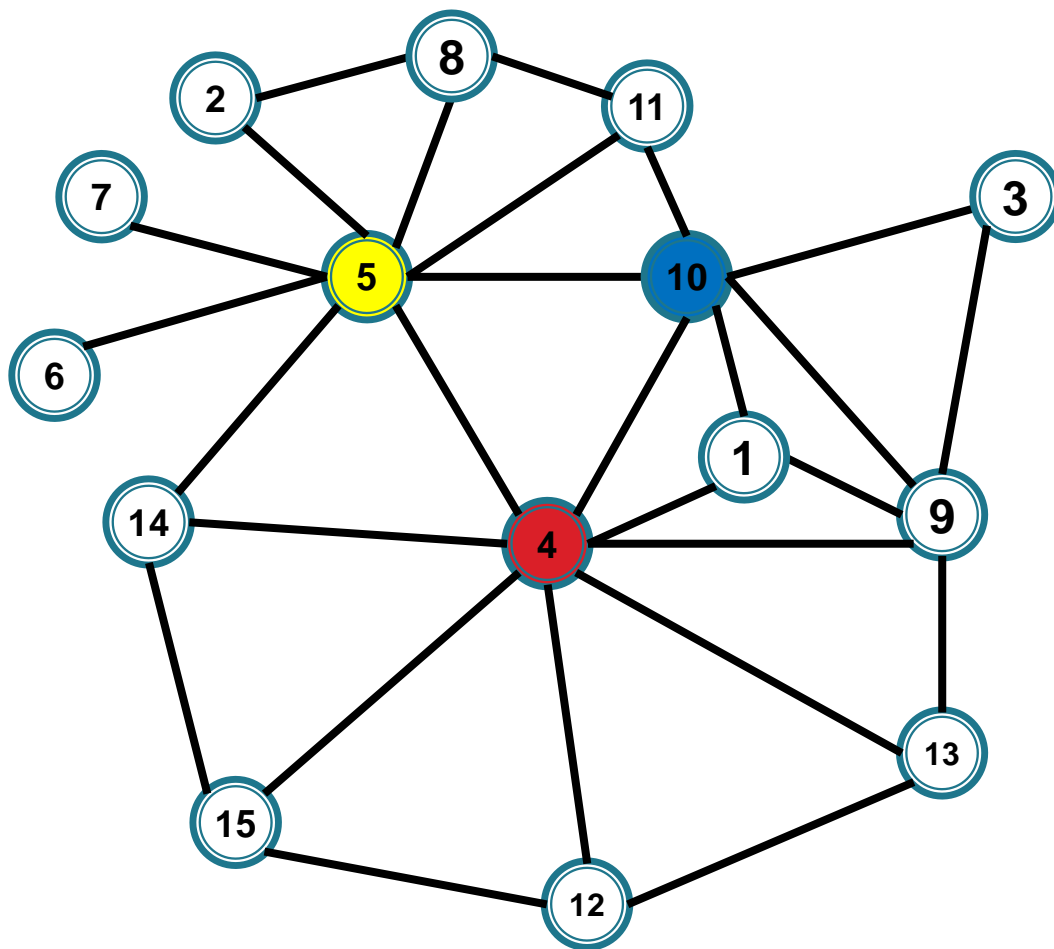
- Culoarea 1 –
- Culoarea 2 –
- Culoarea 3 –
- Culoarea 4 –
- Culoarea 5 –
- Culoarea 6 –

Ordinea în care se colorează vârfurile

4, **5**, 10, 15, 14, 13, 12, 11, 9, 8, 7, 6, 3, 2, 1

– cu prima culoare disponibilă din cele 6 (nefolosită de un vecin)

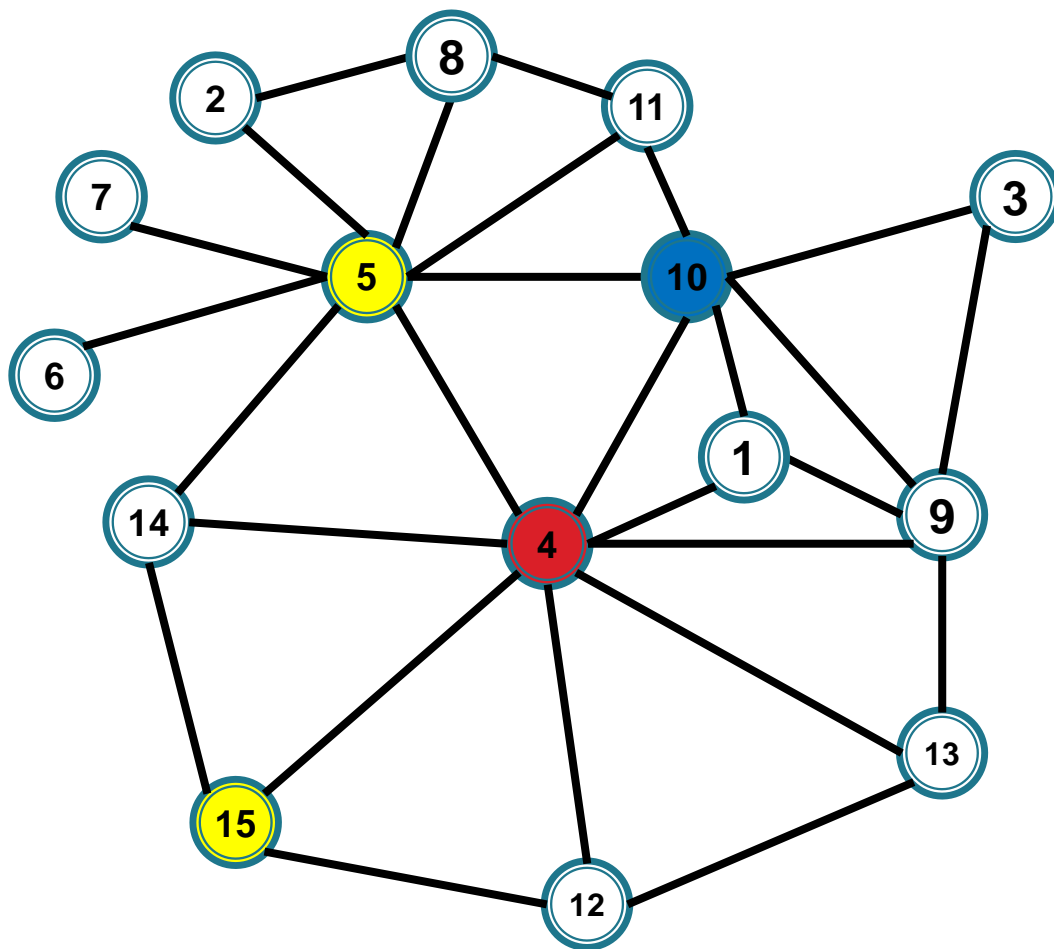

- Culoarea 1 –
- Culoarea 2 –
- Culoarea 3 –
- Culoarea 4 –
- Culoarea 5 –
- Culoarea 6 –

Ordinea în care se colorează vârfurile

4, 5, **10**, 15, 14, 13, 12, 11, 9, 8, 7, 6, 3, 2, 1

– cu prima culoare disponibilă din cele 6 (nefolosită de un vecin)

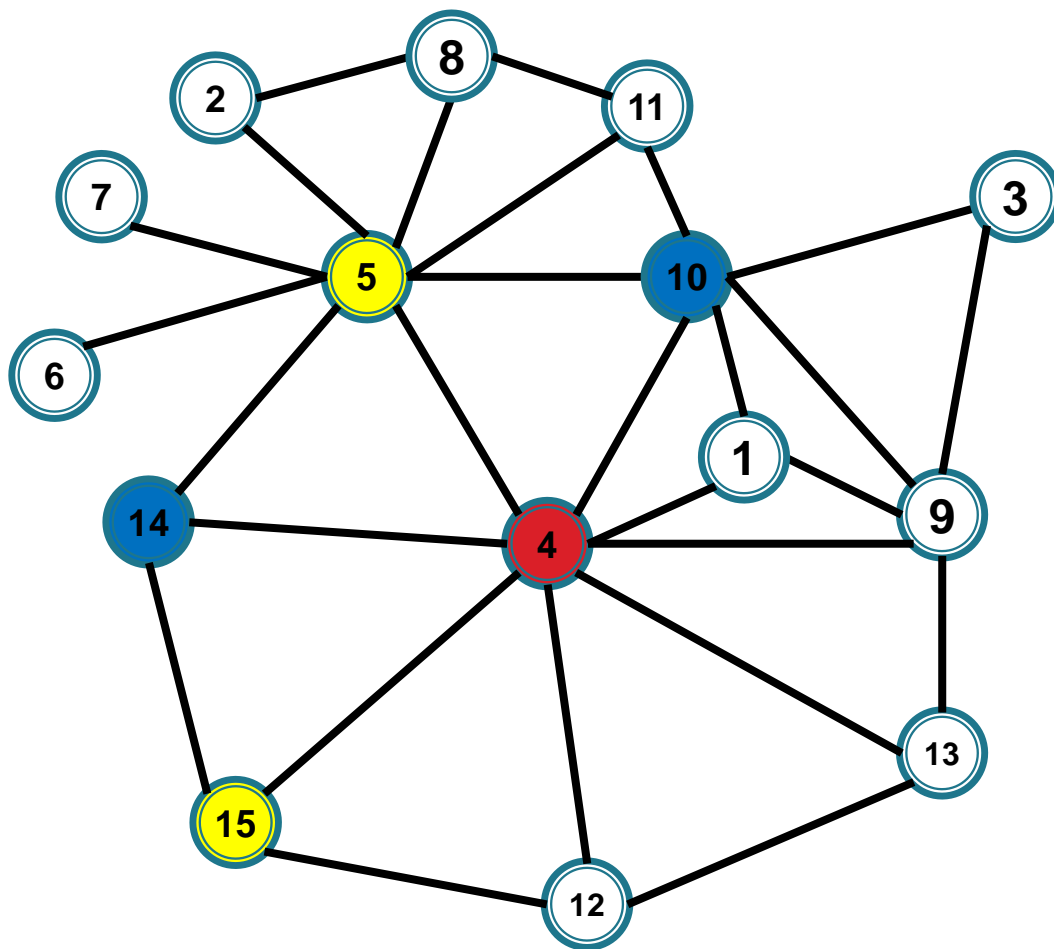

- Culoarea 1 –
- Culoarea 2 –
- Culoarea 3 –
- Culoarea 4 –
- Culoarea 5 –
- Culoarea 6 –

Ordinea în care se colorează vârfurile

4, 5, 10, **15**, 14, 13, 12, 11, 9, 8, 7, 6, 3, 2, 1

– cu prima culoare disponibilă din cele 6 (nefolosită de un vecin)

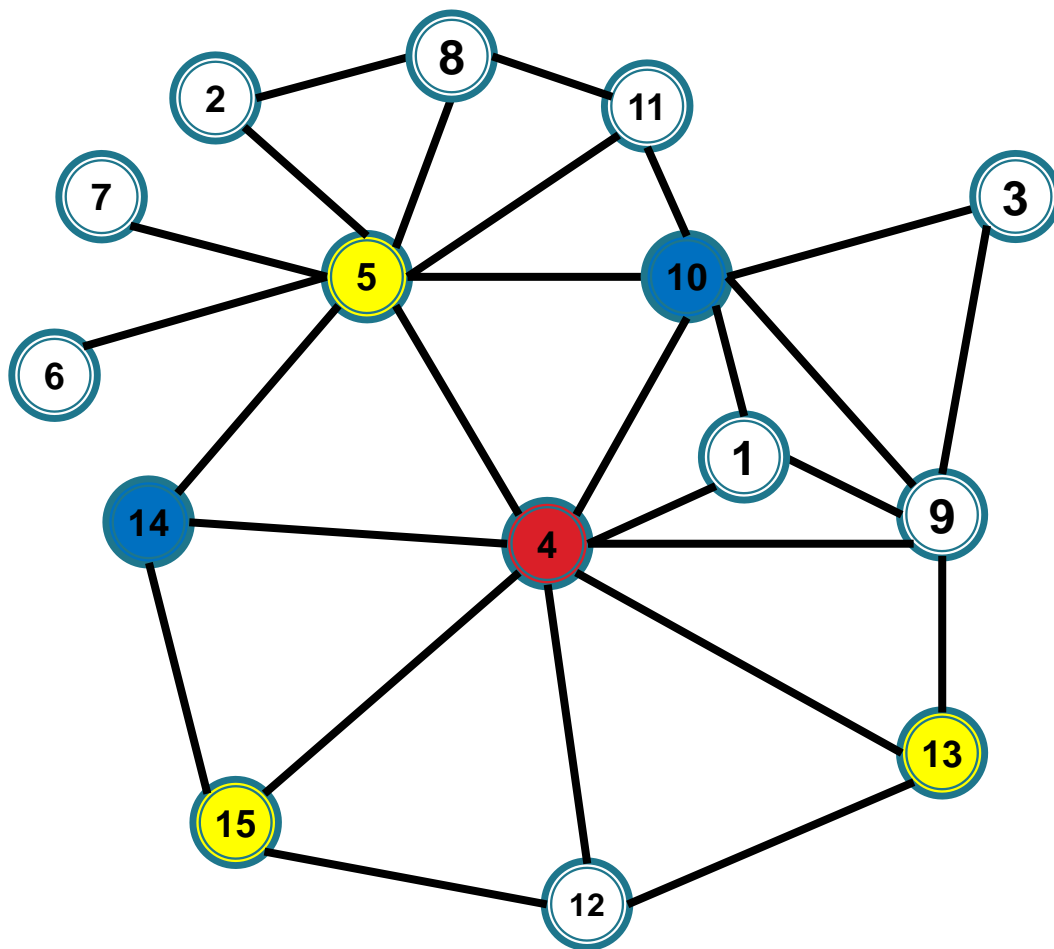

- Culoarea 1 –
- Culoarea 2 –
- Culoarea 3 –
- Culoarea 4 –
- Culoarea 5 –
- Culoarea 6 –

Ordinea în care se colorează vârfurile

4, 5, 10, 15, **14**, 13, 12, 11, 9, 8, 7, 6, 3, 2, 1

– cu prima culoare disponibilă din cele 6 (nefolosită de un vecin)

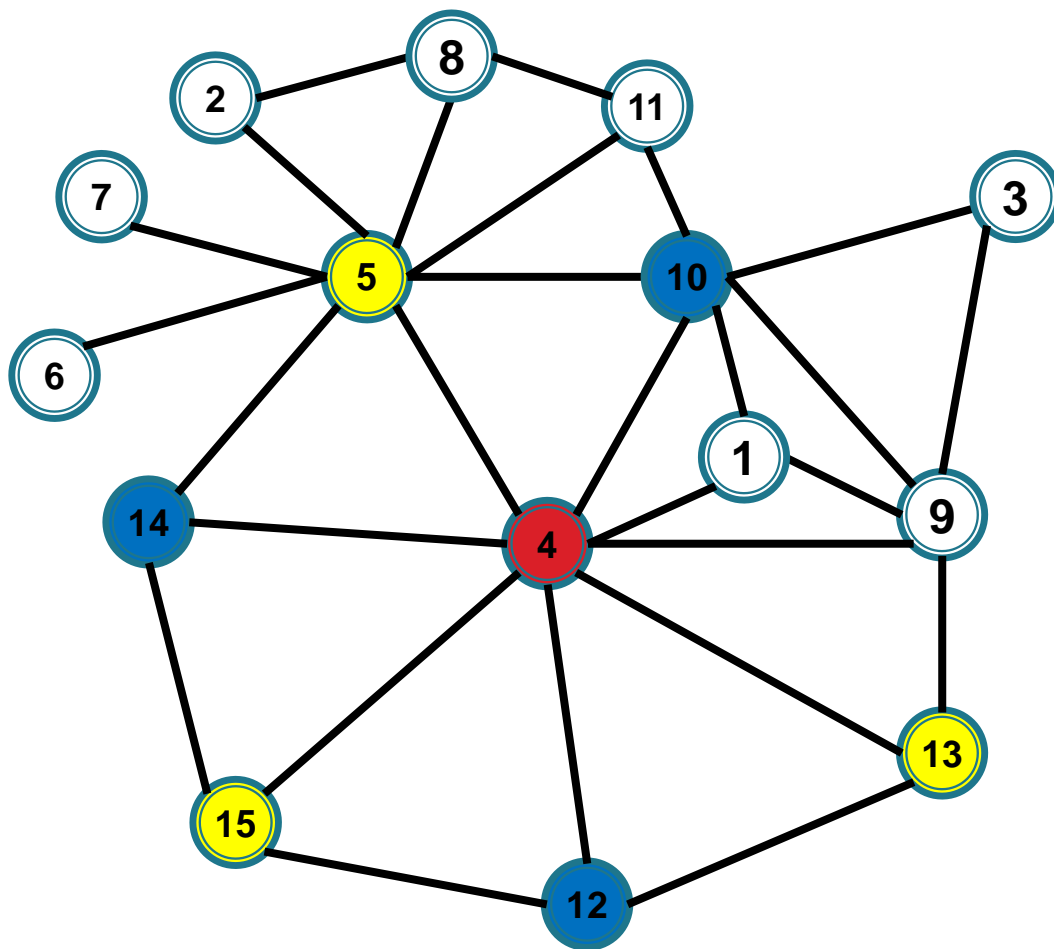

- Culoarea 1 –
- Culoarea 2 –
- Culoarea 3 –
- Culoarea 4 –
- Culoarea 5 –
- Culoarea 6 –

Ordinea în care se colorează vârfurile

4, 5, 10, 15, 14, **13**, 12, 11, 9, 8, 7, 6, 3, 2, 1

– cu prima culoare disponibilă din cele 6 (nefolosită de un vecin)

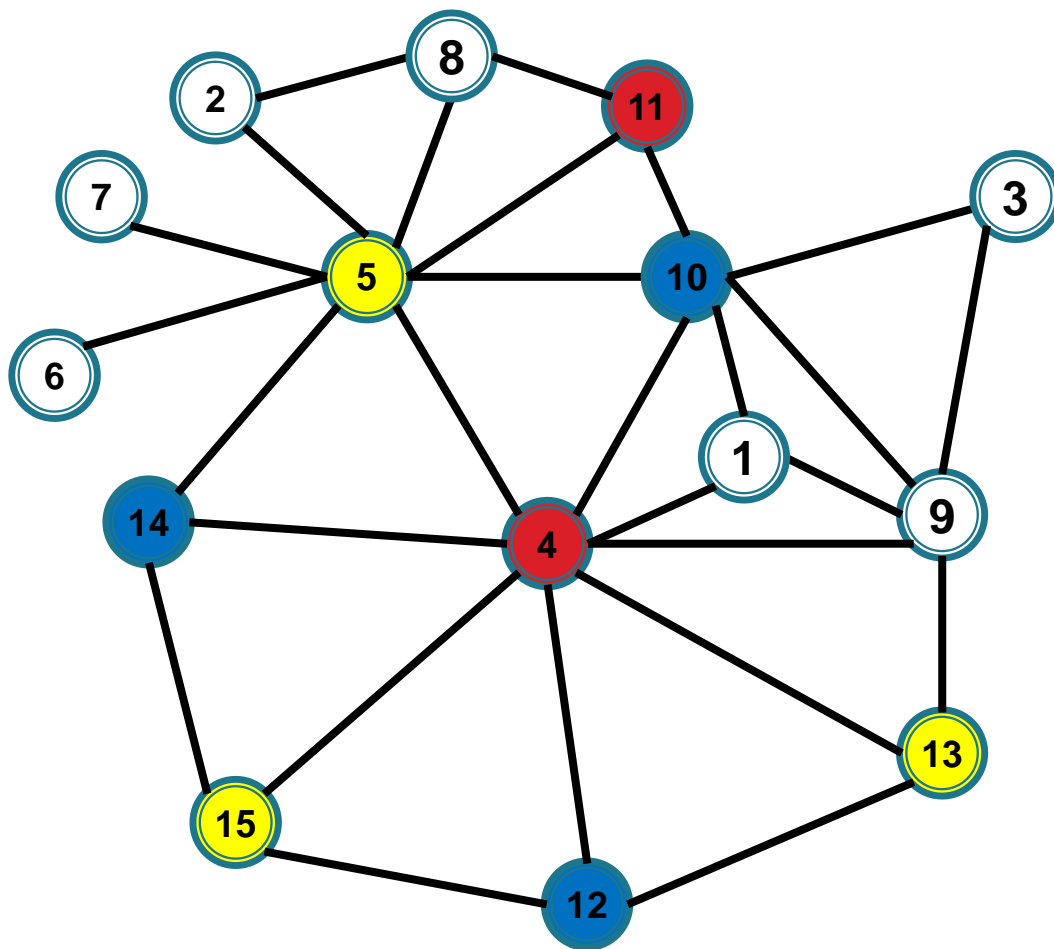

- Culoarea 1 –
- Culoarea 2 –
- Culoarea 3 –
- Culoarea 4 –
- Culoarea 5 –
- Culoarea 6 –

Ordinea în care se colorează vârfurile

4, 5, 10, 15, 14, 13, **12**, 11, 9, 8, 7, 6, 3, 2, 1

– cu prima culoare disponibilă din cele 6 (nefolosită de un vecin)

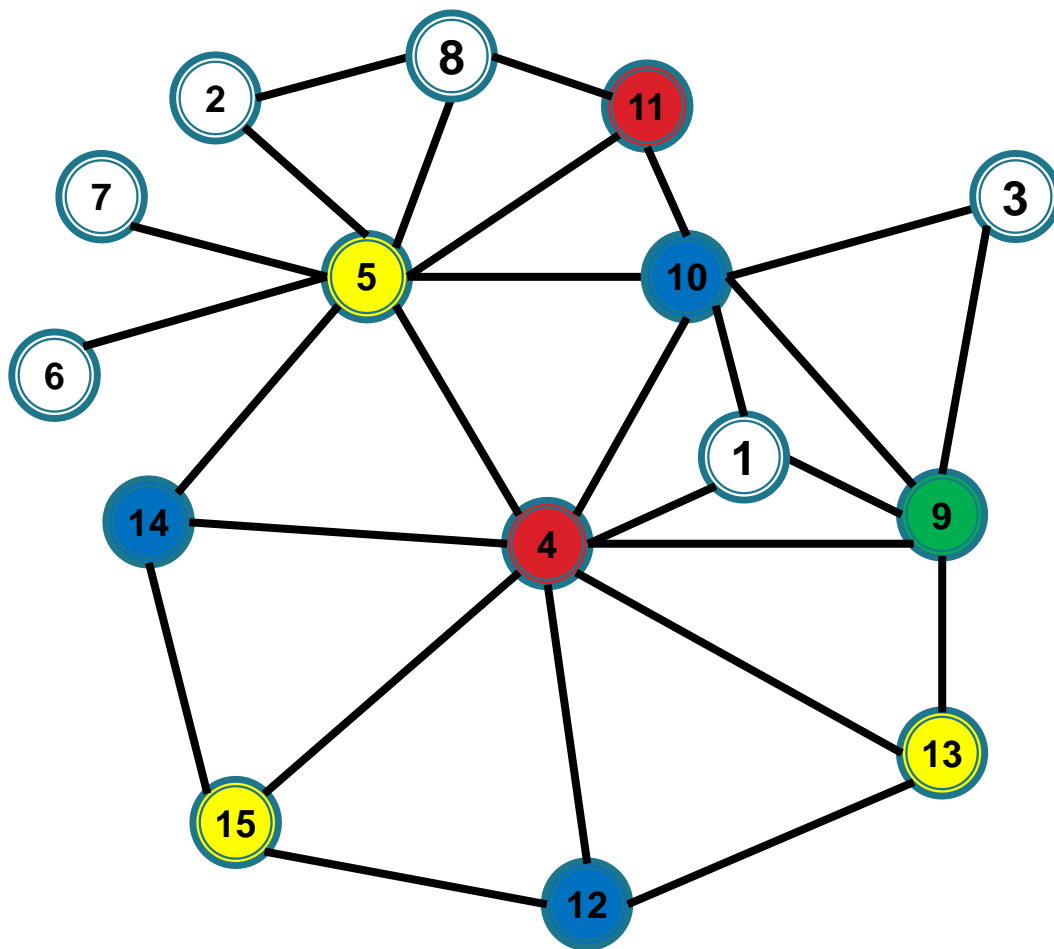

- Culoarea 1 –
- Culoarea 2 –
- Culoarea 3 –
- Culoarea 4 –
- Culoarea 5 –
- Culoarea 6 –

Ordinea în care se colorează vârfurile

4, 5, 10, 15, 14, 13, 12, **11**, 9, 8, 7, 6, 3, 2, 1

– cu prima culoare disponibilă din cele 6 (nefolosită de un vecin)

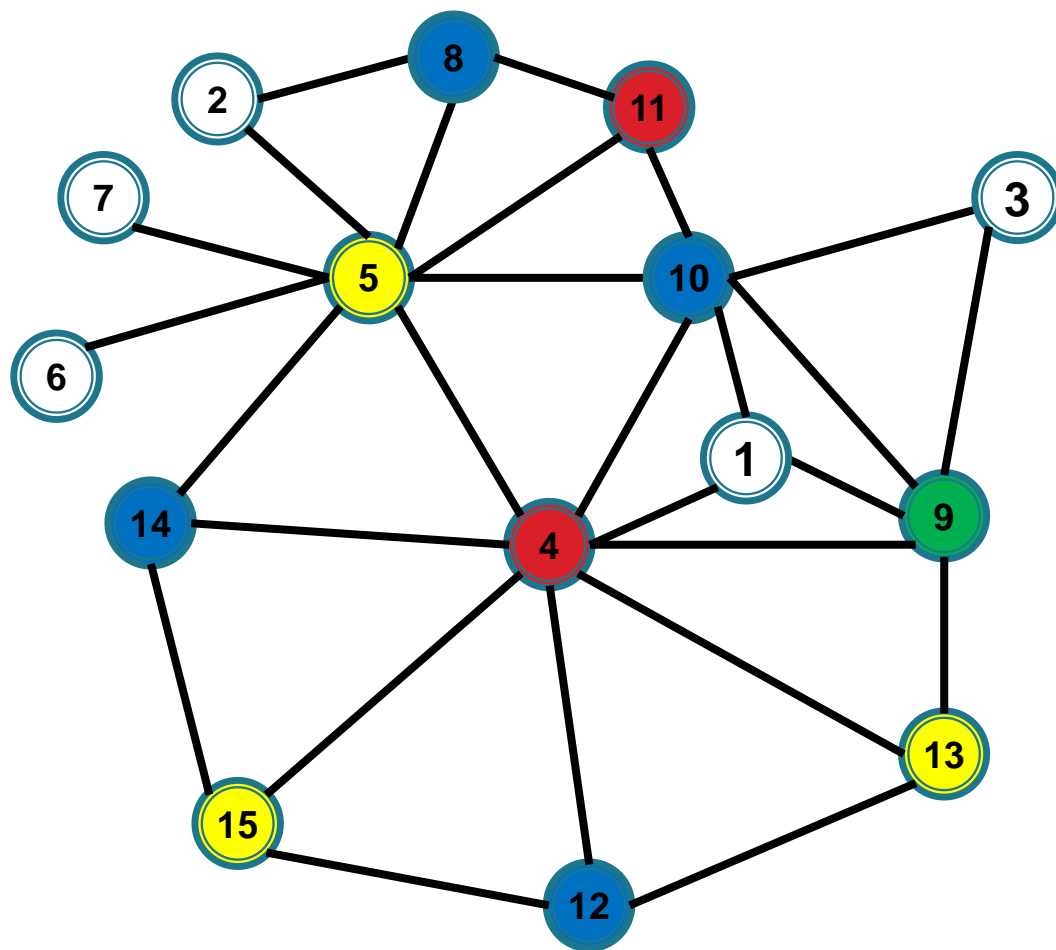

- Culoarea 1 –
- Culoarea 2 –
- Culoarea 3 –
- Culoarea 4 –
- Culoarea 5 –
- Culoarea 6 –

Ordinea în care se colorează vârfurile

4, 5, 10, 15, 14, 13, 12, 11, **9**, 8, 7, 6, 3, 2, 1

– cu prima culoare disponibilă din cele 6 (nefolosită de un vecin)

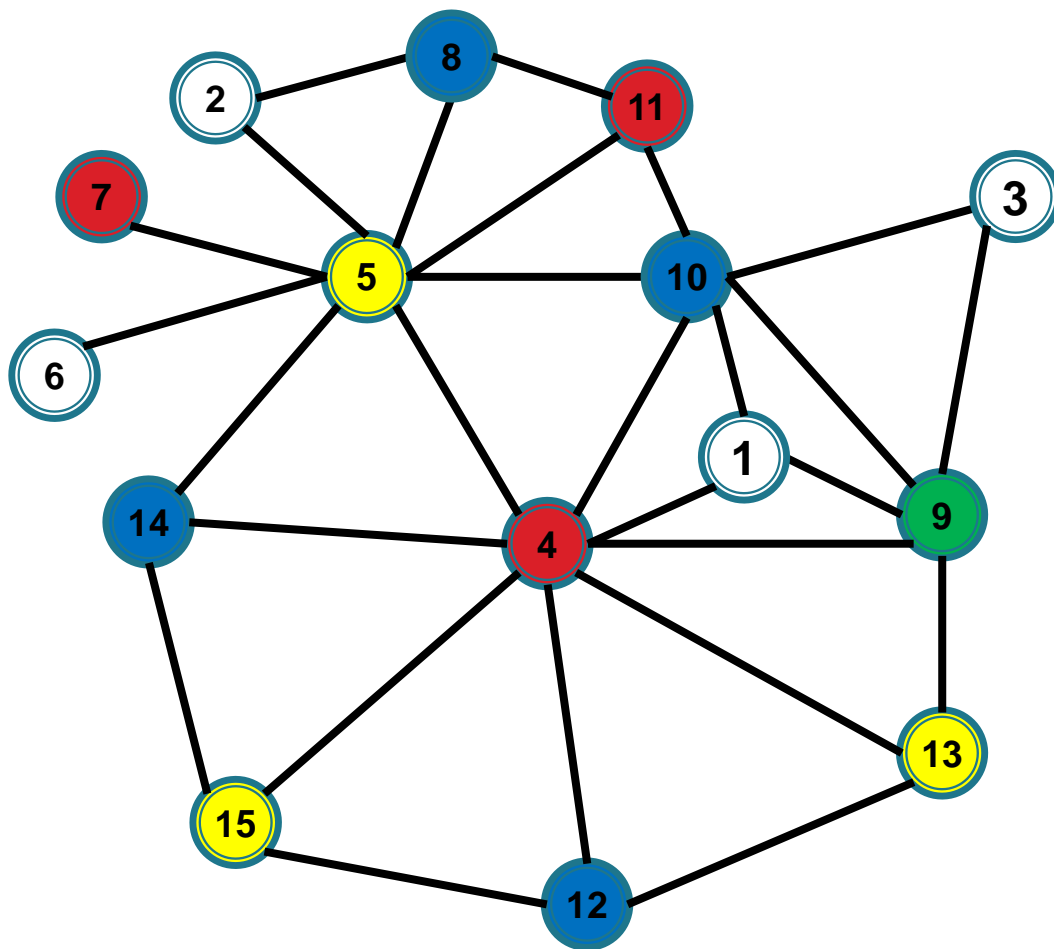
- Culoarea 1 –
- Culoarea 2 –
- Culoarea 3 –
- Culoarea 4 –
- Culoarea 5 –
- Culoarea 6 –

Ordinea în care se colorează vârfurile

4, 5, 10, 15, 14, 13, 12, 11, 9, **8**, 7, 6, 3, 2, 1

– cu prima culoare disponibilă din cele 6 (nefolosită de un vecin)

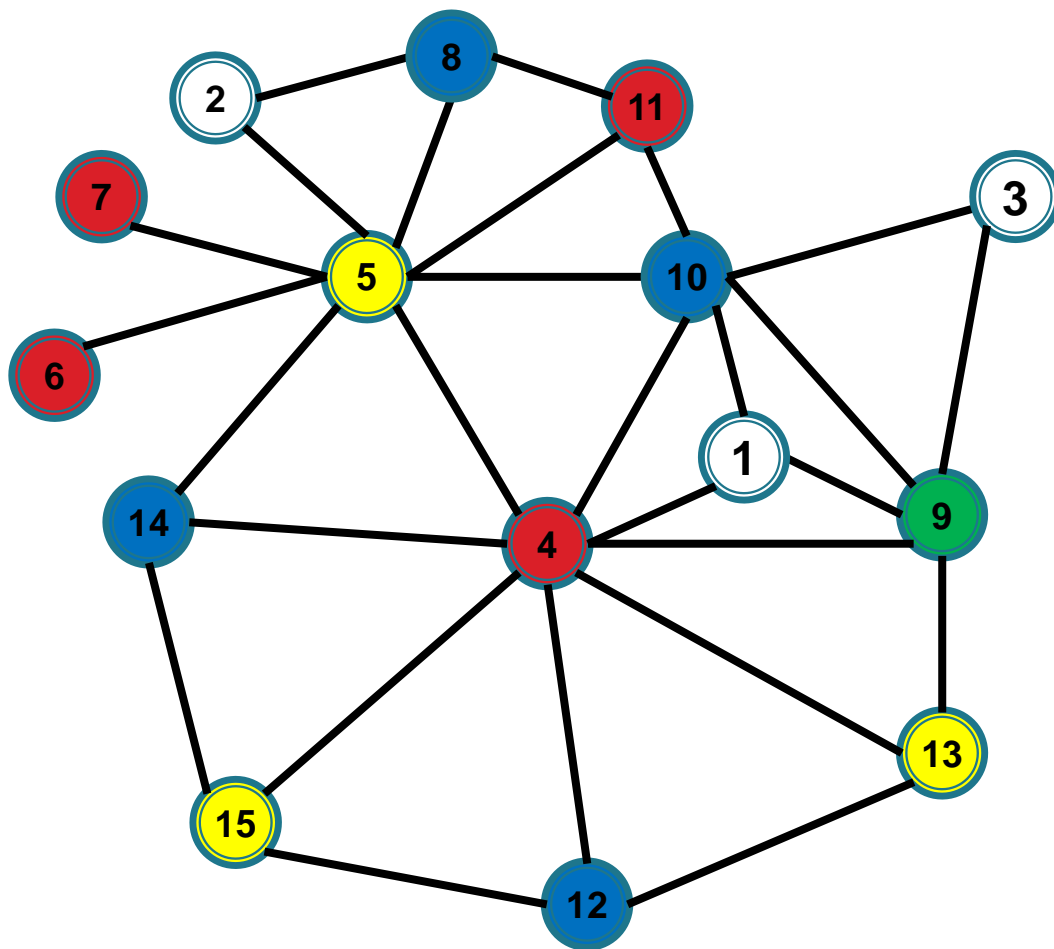

- Culoarea 1 –
- Culoarea 2 –
- Culoarea 3 –
- Culoarea 4 –
- Culoarea 5 –
- Culoarea 6 –

Ordinea în care se colorează vârfurile

4, 5, 10, 15, 14, 13, 12, 11, 9, 8, **7**, 6, 3, 2, 1

– cu prima culoare disponibilă din cele 6 (nefolosită de un vecin)

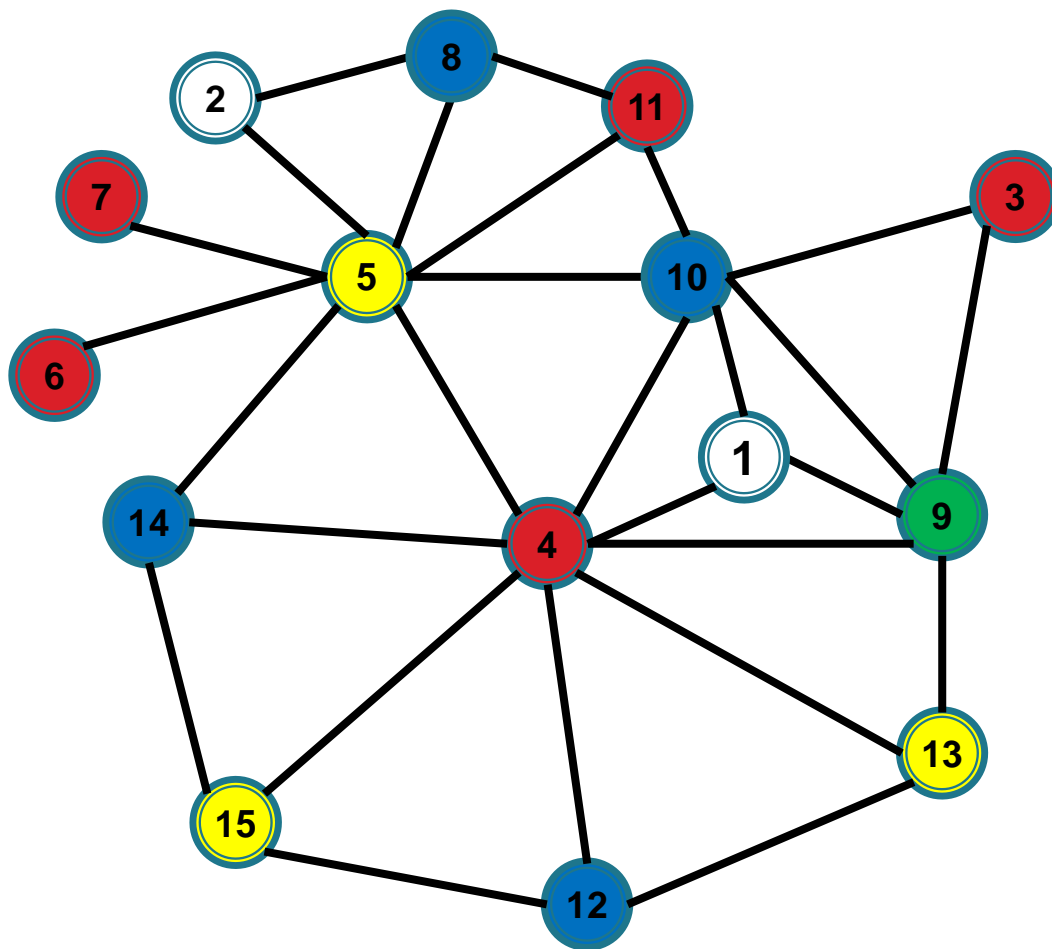

- Culoarea 1 –
- Culoarea 2 –
- Culoarea 3 –
- Culoarea 4 –
- Culoarea 5 –
- Culoarea 6 –

Ordinea în care se colorează vârfurile

4, 5, 10, 15, 14, 13, 12, 11, 9, 8, 7, **6**, 3, 2, 1

– cu prima culoare disponibilă din cele 6 (nefolosită de un vecin)

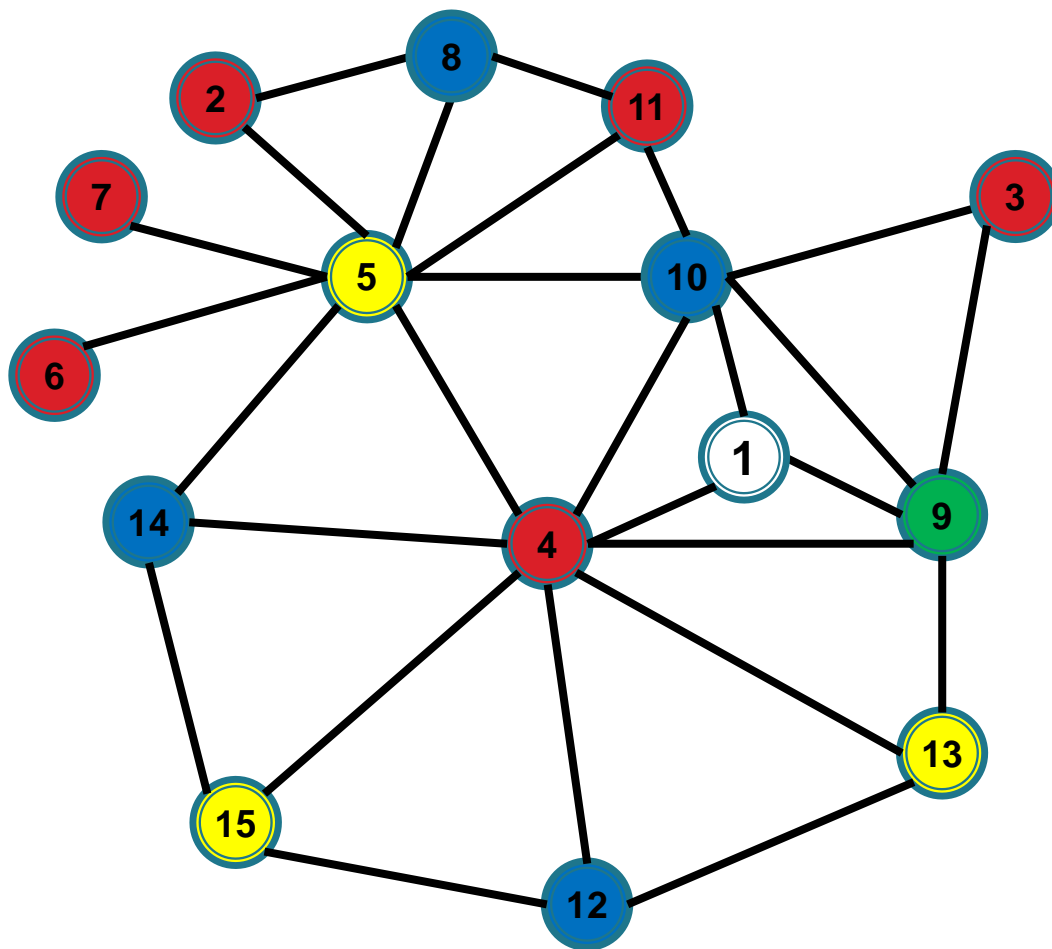

- Culoarea 1 –
- Culoarea 2 –
- Culoarea 3 –
- Culoarea 4 –
- Culoarea 5 –
- Culoarea 6 –

Ordinea în care se colorează vârfurile

4, 5, 10, 15, 14, 13, 12, 11, 9, 8, 7, 6, **3**, 2, 1

– cu prima culoare disponibilă din cele 6 (nefolosită de un vecin)

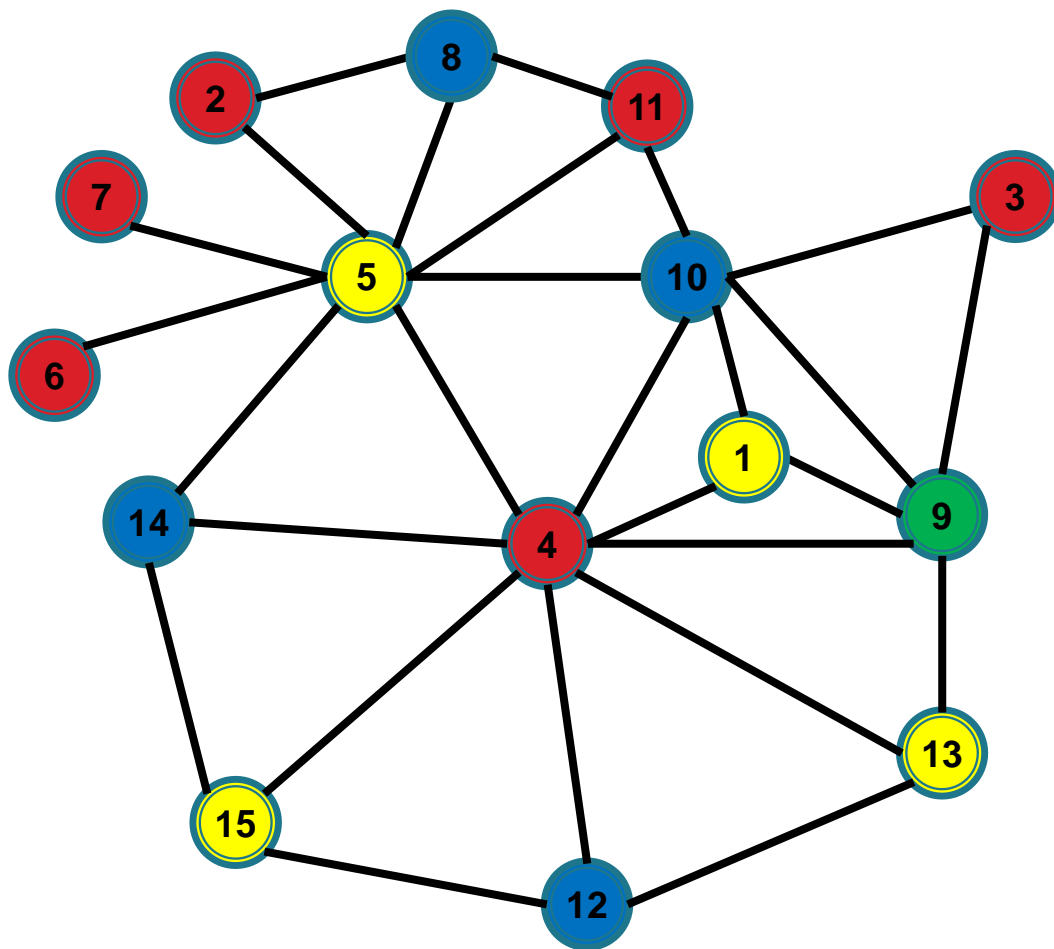

- Culoarea 1 –
- Culoarea 2 –
- Culoarea 3 –
- Culoarea 4 –
- Culoarea 5 –
- Culoarea 6 –

Ordinea în care se colorează vârfurile

4, 5, 10, 15, 14, 13, 12, 11, 9, 8, 7, 6, 3, **2**, 1

– cu prima culoare disponibilă din cele 6 (nefolosită de un vecin)

- Culoarea 1 –
- Culoarea 2 –
- Culoarea 3 –
- Culoarea 4 –
- Culoarea 5 –
- Culoarea 6 –

Ordinea în care se colorează vârfurile

4, 5, 10, 15, 14, 13, 12, 11, 9, 8, 7, 6, 3, 2, **1**

– cu prima culoare disponibilă din cele 6 (nefolosită de un vecin)

Colorări în grafuri oarecare

- ▶ Versiunea iterativă a algoritmului de colorare a unui graf planar cu 6 culori se poate generaliza la următorul algoritm greedy de colorare a unui graf oarecare:

1. Stabilim o ordonare $v_1, \dots, v_n$ în care vor fi colorate vârfurile (vom reveni cu exemple de strategii de ordonare, de exemplu Smallest Last – v_n = vârful cu grad minim care generalizează strategia de la colorarea cu 6 culori a grafurilor planare)

2. Colorăm pe rând vârfurile $v_1, \dots, v_n$ cu prima culoare diferită de culorile vecinilor deja colorați

Colorări în grafuri oarecare

- ▶ Versiunea iterativă a algoritmului de colorare a unui graf planar cu 6 culori se poate generaliza la următorul algoritm greedy de colorare a unui graf oarecare:

1. Stabilim o ordonare $v_1, \dots, v_n$ în care vor fi colorate vârfurile (vom reveni cu exemple de strategii de ordonare, de exemplu Smallest Last – v_n = vârful cu grad minim care generalizează strategia de la colorarea cu 6 culori a grafurilor planare)

2. Colorăm pe rând vârfurile $v_1, \dots, v_n$ cu prima culoare diferită de culorile vecinilor deja colorați

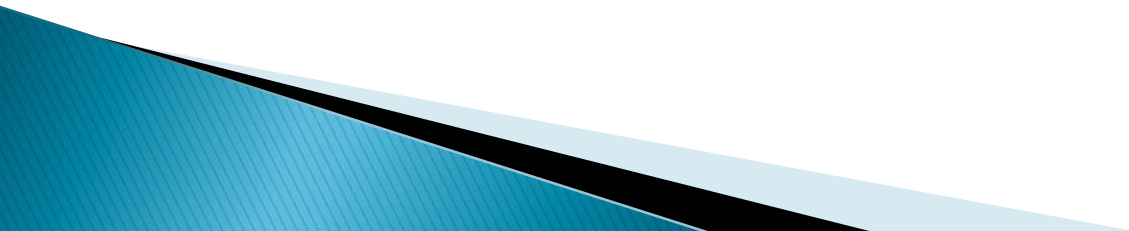
Acest tip de algoritm (greedy) nu furnizează o colorare proprie cu număr minim de culori pentru orice clasă de grafuri, problema: dat un graf să se determine dacă este p -colorabil pentru un p dat fiind NP-completă

Graf planar

► Teorema celor 5 culori

Orice graf planar conex este 5 –colorabil.

Demonstrație –suplimentar, v. D.R. Popescu

Colorări în grafuri

Colorări ale grafurilor

Amintim:

Compuțational: Dat p , este G p -colorabil?

Care este p minim cu proprietatea că G este p -colorabil?
= Care este numărul cromatic al lui G ?

- Este G 2-colorabil / graf bipartit – algoritm polinomial
- Este G 3-colorabil – problemă NP-completă

P/NP

- ▶ Complexitatea în timp a algoritmilor joacă un rol esențial.
- ▶ Un algoritm este considerat "acceptabil" numai dacă timpul său de executare este polinomial

Nu știm algoritm polinomial – problemă grea?

P/NP

Nu știm algoritm polinomial – problemă grea?

**P = clasa problemelor pentru care există
algoritmi polinomiali (determiniști)**

P/NP

Nu știm algoritm polinomial – problemă grea?

NP

- există algoritm polinomial pentru a testa o soluție candidat dacă este soluție posibilă (**verificator polinomial**) / există algoritm polinomial nedeterminist
- ⇒ o problemă NP poate fi rezolvată în timp exponențial (considerând toate soluțiile candidat)

P/NP

Nu știm algoritm polinomial – problemă grea?

NP

- $P \neq NP$?
- Probleme NP-complete
  - $B \in \text{NP}$ a.î. $\forall A \in NP, A \leq_p B$ (reducere în timp polinomial)
  - Dacă pentru un B se găsește algoritm polinomial, atunci $P = NP$
  - SAT (Cook–Levin)
- Probleme NP-dificile (NP-hard)
  - B a.î. $\forall A \in NP, A \leq_p B$.

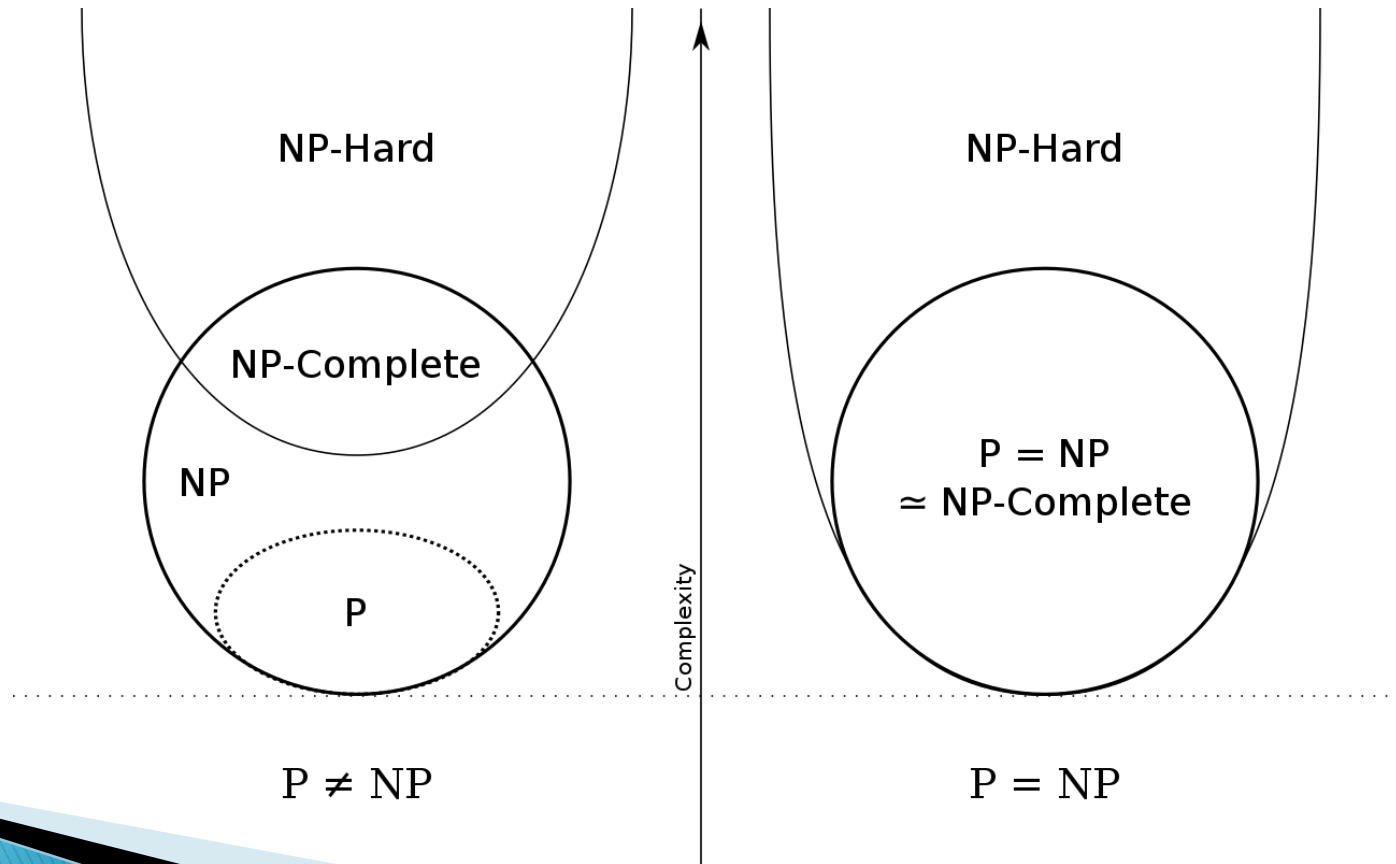
P/NP

Nu știm algoritm polinomial – problemă grea?

NP

– P versus NP

Metode de elaborare a algoritmilor

Nu știm algoritm polinomial

➤ **Demonstrăm NP – dificilă**

Soluții:

Metode de elaborare a algoritmilor

Nu știm algoritm polinomial

- Demonstrăm NP – dificilă

Soluții:

- algoritmi exponențiali mai rapizi decât cei exhaustivi (brute force) de căutare în spațiul soluțiilor: **Backtracking, Branch & Bound**
- **Compromis:** algoritmi mai rapizi care produc soluții care nu sunt optime – algoritmi euristici, aleatorii, genetici...

Algoritmi de colorare de tip greedy (euristici)

Colorări în grafuri

Algorithm Greedy de culoare

- ▶ Fie $v_1, \dots, v_n$ o ordonare a vârfurilor
- ▶ Pentru $i = 1, \dots, n$
  - Colorează v_i cu cea mai mică culoare posibilă (care nu este culoare a unui vecin al său deja colorat)

Colorări în grafuri

Agoritm Greedy de colorare

Ordonări ale vârfurilor – strategii generale

- ▶ **SL Smallest Last** [Matula et al]: $v_1, \dots, v_n$ astfel încât v_i este vârful de grad minim din $G - v_n - \dots - v_{i+1}$
  - folosește cel mult 6 culori pentru grafuri planare
- ▶ **LF Largest first** [Welsh, Powell]: $v_1, \dots, v_n$ în ordine descrescătoare după grad

Colorări în grafuri

Agoritm Greedy de culoare

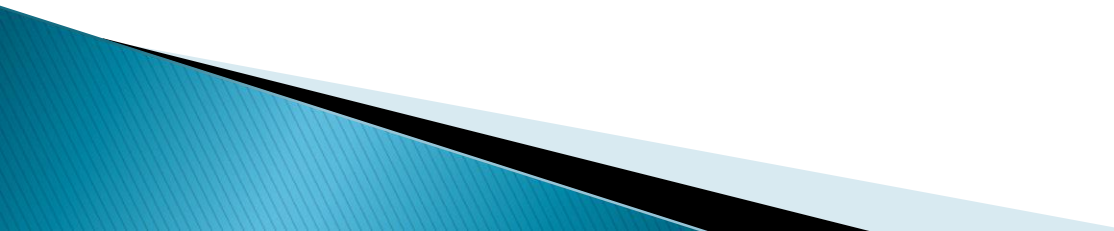
- ▶ Ordonări dinamice:
  - DSatur – se dă prioritate în ordonare vârfurilor care au un număr maxim de vecini deja colorați (și, în caz de egalitate, celor cu gradul cel mai mare)
    - optim pentru grafuri bipartite

Colorări în grafuri

Agoritm Greedy de culoare

- ▶ Repetarea algoritmului pe ordonări diferite:

repetă în timpul avut la dispoziție:

- generează aleator o ordonare a vârfurilor
  - colorează G folosind algoritmul Greedy pentru această ordonare
  - dacă colorarea obținută folosește un număr mai mic de culori decât cea mai bună găsită până acum, memorează această colorare ca fiind cea mai bună
-

Colorări în grafuri

Algoritm Greedy de colorare

- ▶ Complexitate?

Colorări în grafuri

Algoritm Greedy de colorare

► Complexitate?

- $O(n+m)$ – determinarea primei culori disponibile pentru v – ordin $d(v)$

Colorări în grafuri

Algoritm Greedy de colorare

- ▶ Câte culori folosește maxim? ($\Rightarrow$ limită superioară pentru numărul cromatic)
- ▶ Cât de mare poate fi diferența între numărul de culori folosite de Algoritmul Greedy de colorare și numărul cromatic? Sunt clase de grafuri pentru care avem egalitate?

Colorări în grafuri

Algoritm Greedy de colorare

- ▶ Ordonarea contează, în funcție de ea numărul de culori poate diferi

Exemplul 1:

Colorări în grafuri

Algorithm Greedy de colorare

- ▶ Ordonarea contează, în funcție de ea numărul de culori poate diferi

Exemplul 1:

Ordinea 1, 2, 3, 4:

Colorări în grafuri

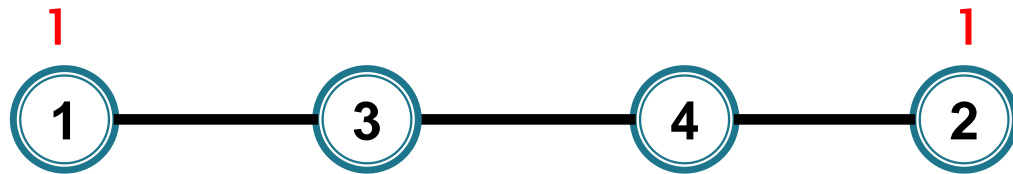
Algorithm Greedy de colorare

- ▶ Ordonarea contează, în funcție de ea numărul de culori poate diferi

Exemplul 1:

Ordinea 1, 2, 3, 4:

Colorări în grafuri

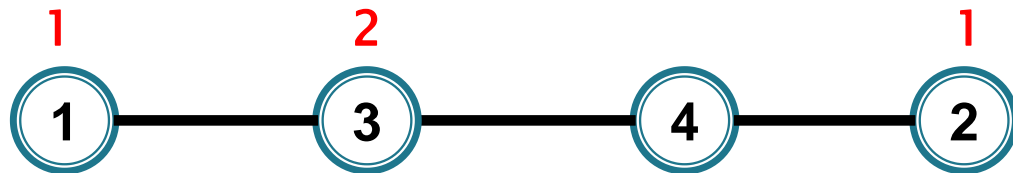
Algorithm Greedy de colorare

- ▶ Ordonarea contează, în funcție de ea numărul de culori poate diferi

Exemplul 1:

Ordinea 1, 2, 3, 4:

Colorări în grafuri

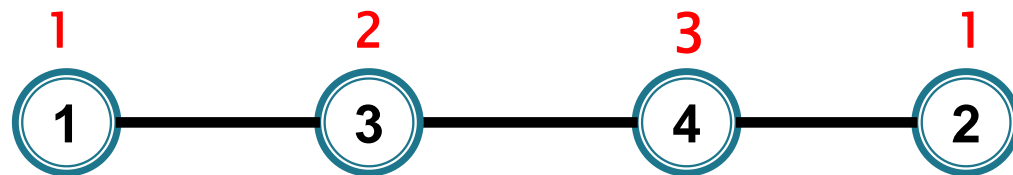
Algorithm Greedy de colorare

- ▶ Ordonarea contează, în funcție de ea numărul de culori poate diferi

Exemplul 1:

Ordinea 1, 2, 3, 4:

Colorări în grafuri

Algoritm Greedy de colorare

- ▶ Ordonarea contează, în funcție de ea numărul de culori poate diferi

Exemplul 1:

Ordinea 1, 2, 3, 4:

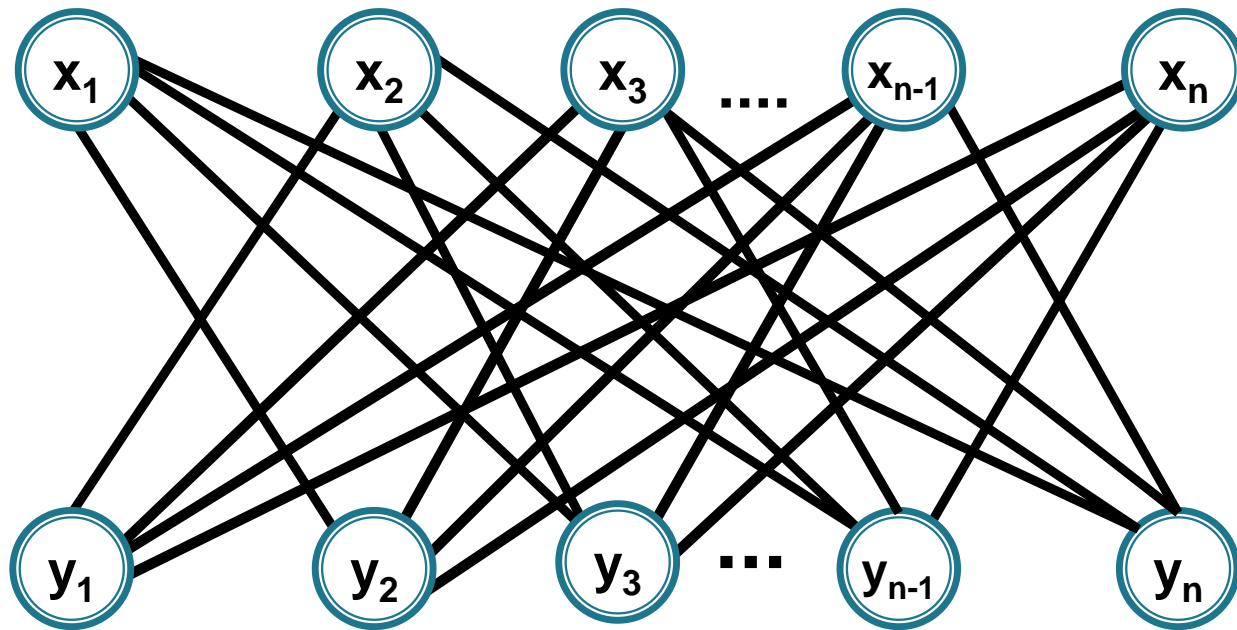
Ordinea 1, 3, 4, 2:

Colorări în grafuri

Algoritm Greedy de colorare

Exemplul 2: – Graful $G = K_{n,n}$ fără muchiile $x_i y_i$

Ordinea $x_1, y_1, x_2, y_2, x_3, y_3, \dots, x_n, y_n$:   ?   culori

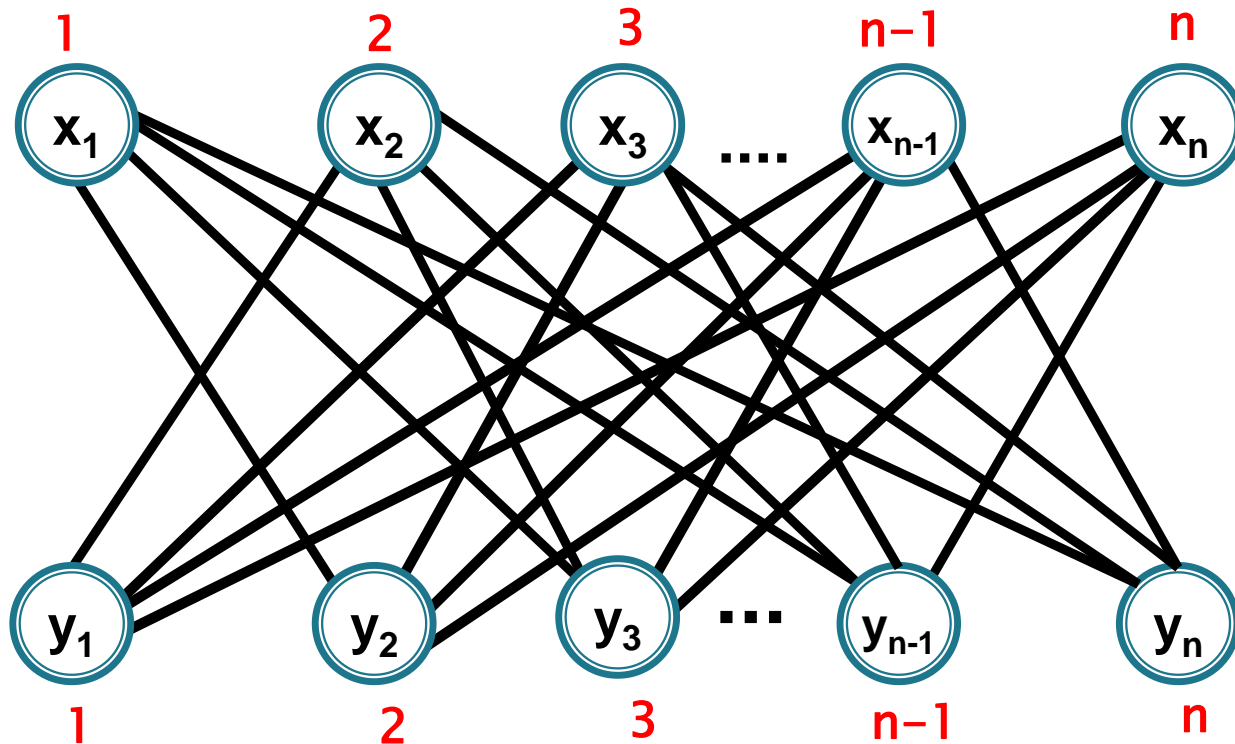
$$\chi(G) = 2$$

Colorări în grafuri

Algoritm Greedy de colorare

Exemplul 2: – Graful $G = K_{n,n}$ fără muchiile $x_i y_i$

Ordinea $x_1, y_1, x_2, y_2, x_3, y_3, \dots, x_n, y_n$: $n = \frac{|V(G)|}{2}$ culori

$$\chi(G) = 2$$

Colorări în grafuri

Algoritm Greedy de colorare

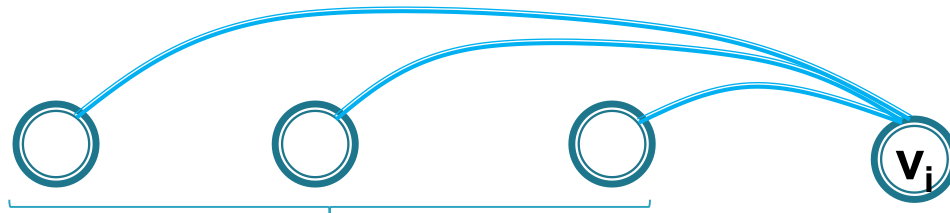
- ▶ $N_{\text{greedy}}(G, \{v_1, \dots, v_n\})$ = numărul de culori folosit de Algoritmul Greedy de colorare pentru G considerând vârfurile în ordinea $v_1, \dots, v_n$
- ▶ $\Delta(G)$ = gradul maxim al lui G

Colorări în grafuri

Algoritm Greedy de colorare

▶ $N_{\text{greedy}}(G, \{v_1, \dots, v_n\}) \leq \Delta(G) + 1$

=> Algoritmul Greedy folosește cel mult $\Delta(G) + 1$ culori

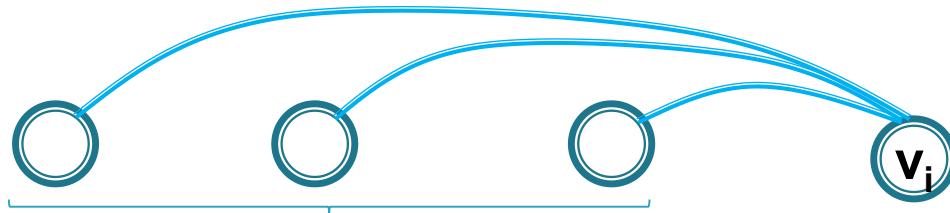
v_i are cel mult $\Delta(G)$ vecini deja
colorați când se alege culoare lui

Colorări în grafuri

Algoritm Greedy de colorare

Mai precis:

$$\begin{aligned} \triangleright N_{\text{greedy}}(G, \{v_1, \dots, v_n\}) &\leq \max\{ \min(d(v_i) + 1, i) \mid i = 1, \dots, n \} \\ &\leq \Delta(G) + 1 \end{aligned}$$

v_i are $d(v_i)$ vecini și sunt cel mult $i-1$ vârfuri deja colorate $\Rightarrow$
 v_i are cel mult $\min\{d(v_i), i-1\} \leq \Delta(G)$ vecini deja colorați
când se alege culoare lui

Colorări în grafuri

Limite pentru numărul cromatic

Proprietate

$$\chi(G) \leq \Delta(G) + 1$$

(Demonstrație: $\chi(G) \leq N_{\text{greedy}}(G, \{v_1, \dots, v_n\})$)

Colorări în grafuri

Limite pentru numărul cromatic

Proprietate

$$\chi(G) \leq \Delta(G) + 1$$

(Demonstrație: $\chi(G) \leq N_{\text{greedy}}(G, \{v_1, \dots, v_n\})$)

Observații:

1. $\chi(K_n) = n = \Delta(K_n) + 1$
2. $\chi(C_n) = 3 = \Delta(C_n) + 1$ pentru n impar
3. $\chi(S_n) = 2$, $\Delta(S_n) = n - 1$ (graful stea)

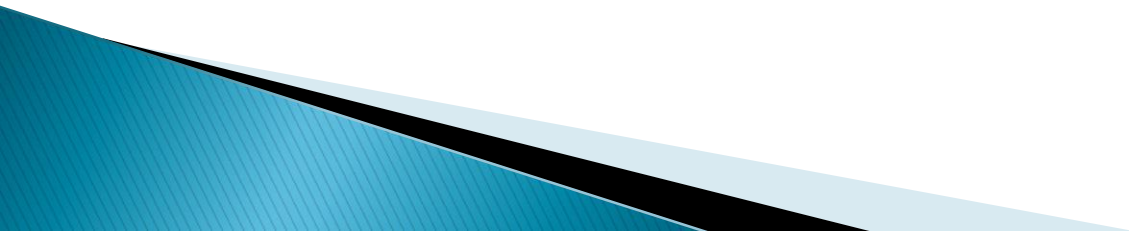
Colorări în grafuri

Limite pentru numărul cromatic

Teorema lui Brooks

$\chi(G) \leq \Delta(G)$ pentru G care nu este graf complet
sau ciclu impar

(Demonstrație– suplimentar, v. bibliografie)

Colorări în grafuri

Limite pentru numărul cromatic

Proprietate

$\chi(G) \geq \omega(G)$ = numărul clică = cardinalul maxim al unei clici (subgraf complet) din G

Colorări în grafuri

Limite pentru numărul cromatic

Proprietate

$\chi(G) \geq \omega(G)$ = numărul clică = cardinalul maxim al
unei clici (subgraf complet) din G

Demonstrație – vârfurile dintr-o clică trebuie
demonstrate diferit

Colorări în grafuri

Algoritm Greedy de colorare

- ▶ Am demonstrat la grafuri planare: există o ordonare a vârfurilor pentru care Algoritmul Greedy furnizează o colorare cu cel mult 6 culori (Teorema celor 6 culori)
- ▶ Exista ordonări + clase de grafuri pentru care Algoritmul Greedy de colorare este optim?

Colorări în grafuri

Algoritm Greedy de colorare

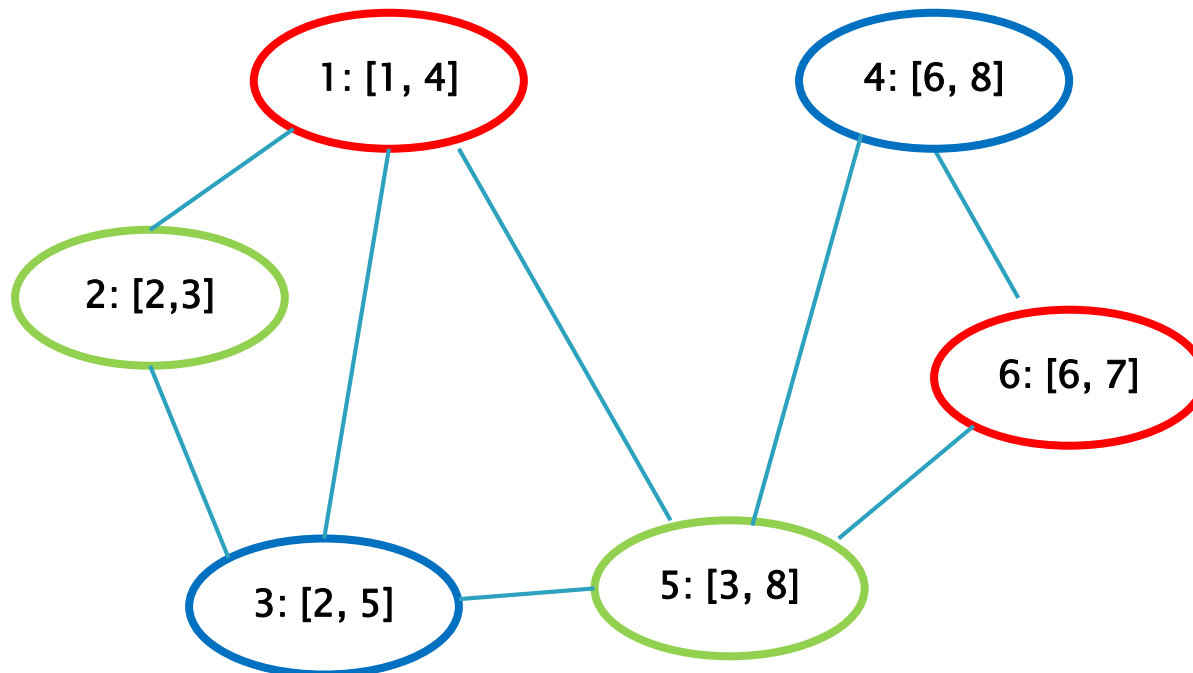
- ▶ Exista ordonări + clase de grafuri pentru care Algoritmul Greedy de colorare este optim?
  - Grafuri bipartite, ordonare dată de o parcurgere (sau orice ordonare în care orice vârf v_i este adiacent cu cel puțin un vârf v_j cu $j < i$)
  - Grafuri interval

Colorări în grafuri

Algoritm Greedy de colorare

► Grafuri interval

- Fiecare vârf i – asociat unui interval $[a_i, b_i]$
- Muchii – între intervale care se intersectează

Colorări în grafuri

Algorithm Greedy de colorare

► Grafuri interval

Proprietate: Fie G un graf interval si $v_1, \dots, v_n$ o ordonare a vârfurilor sale după extremitatea inițială a intervalelor corespunzătoare.

Avem $\chi(G) = N_{\text{greedy}}(G, \{v_1, \dots, v_n\})$

(algoritmul greedy este optim pentru această ordonare a vârfurilor, furnizând o colorare cu număr minim de culori = numărul cromatic al lui G)

Colorări în grafuri

Algorithm Greedy de colorare

► Grafuri interval

Proprietate: Fie G un graf interval si $v_1, \dots, v_n$ o ordonare a vârfurilor sale **după extremitatea inițială** a intervalelor corespunzătoare.

Avem $\chi(G) = N_{\text{greedy}}(G, \{v_1, \dots, v_n\})$

Demonstrație – Programarea Algoritmilor –

culoare = sala în care distribui intervalul

Colorări în grafuri

Algoritm Greedy de colorare

▶ Grafuri interval

Algoritm $O(n \log(n))$ de determinare a numărului cromatic $\chi(G)$ și a unei $\chi(G)$ -colorări – vezi metoda Greedy, problema Partiționării intervalelor

